تجهیز د روزنې په پرتله ډېر مهم دی

په کیبون د ناټو ځینې غړي هېوادونه په افغان ځواکونو ته تجهیزات برابروي، چې په دوی کې ځنې کابتري او زره والکوټه شامل دي. د افغان ځواکونو تمویل او تجهیز ترڅنګ ډېر مهم دي، چې موږ دغه ډېرګونه روزنه کې ولرو ... یوه اوونۍ وروسته یعنې د ۲۰۱۵ کال د جنوري میاشتې په لومړۍ نېټه ... افغانستان کې د ټینګ ملاتړ په نوم نوی ماموریت پیلوي، چې له مخې به یې ۱۲ زره بهرني سرتېري په افغانستان کې پاته کېږي او افغان ځواکونو ته به روزنه او مشوره ورکوي. د ناټو ملکي استازي وایي، تر اوسه پرېکړه نه ده شوې، چې نوی ماموریت به یې څو کاله دوام وکړي. د ناټو دغه چارواکي وايي، په اصولو کې د نوي دغه ماموریت په بشپړه توګه غیر پوځي دی او پاته کېدونکي عسکر به یې په جګړه کې برخه نه اخلي. خو د ځینو راپورونو په اساس په افغانستان کې پاتې کېدونکي امریکایي ځواکونه کولای شي، د افغان حکومت په غوښتنه او مشوره په پوځي عملیاتو کې هم برخه واخلي. د ناټو ملکي استازي په داسې حال کې د افغان ځواکونو په تجهیزېدنګار کوي، چې په دې وروستیو کې د حکومت د وسله والو مخالفینو فعالیتونه زیات شوي او د کولو په ... ډېر ...

... ځای ... ډول له
... ځانګړې مرکه کې
... او تجهیزول دي
... د ټورونو د
... چې یوه اوونۍ
... ستان کې د ناټو
... استازي سورنس
... روزنه او مشوره
... تجهیز، چې په
... ځانګړې مرکه کې
... پر ځای دي
... ه میلیارده ډالره
... ه، چې د امریکا

Ketabton.com

۲ ... وروسته امریکا خپلسرې عملیات نه شي کولای

... ې د امریکا د دفاع وزارت چارواکو ویلي، چې یوازې هغه طالبان به په نښه کوي، چې دوی او افغان ځواکونو ته ګواښ وي

...، له ۲۰۱۳
... ځواکونو د
... کال مخالفین
... چارواکي د
... مخالفینو ته په

راډیو ته ویلي، له ۲۰۱۴ کال وروسته امریکا په افغانستان کې خپل سري عملیات نه شي کولای. ښاغلي وزیري زیاته کړې، د افغان ځواکونو په غوښتنه امریکايي سرتېري په جګړه ځواکونه عملیات کوي، مخې دا چې که له ۲۰۱۴ کال وروسته د بهرنیانو ځواکونه په افغانستان کې هم وي، که چېرې افغان ځواکونه ورته ضرورت ولري، دوی به مرسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کورني او بهرني سیاست شننې

د افغان حکومت رسمي وېبپاڼو بریدونه د سختې اندېښنې وړ دي

هدایت الله نوري

ریپوټونه وايي، چې د افغان حکومت ګڼې رسمي وېبپاڼې تر بهرني برغل لاندې دي. د افغان حکومت پر څو وېبپاڼو لکه د بهرنیو چارو، مالیې، پوهنې، سوداګرۍ او صنایعو، عدلیې او د بڼځو د چارو وزارتونو پر وېبپاڼو او ان د مخابراتو پر وزارت د انټرنېټي غلو له خوا برغلونه شوي دي. د انټرنېټي امنیت یوه امریکايي اداره وايي چې د افغانستان د حکومت رسمي وېبپاڼې وراتکاري سافټ ویرونه یا مال ویرونه لري. په امریکا کې د معلوماتي ټکنالوژۍ د امنیت یا سایبر سېکورټي یوه څېړنیزه اداره وايي چې د افغانستان د حکومت په ګڼ شمېر رسمي وېبپاڼو کې یې داسې مضر ساف‌ټ ویرونه موندلي چې ښايي سرچینه یې په چین کې وي. «ترېټ کونکټ» Threat Connect چې مرکز یې په امریکا کې دی؛ وايي، د دې ټولنې څېړونکو تېره اوونۍ د افغان حکومت د څو ادارو په رسمي وېبپاڼو کې یو وایروس وهلی فایل وموند. ترېټ کونکټ وايي چې افغان حکومت د دغه مضرو ساف‌ټ ویرونو د مخنیوي لپاره هېڅ راز اقدام نه دی کړی. د دې ټولنې د استخباراتي څېړنو د برخې مشر «رک بارګر» Rich Barger وايي: دا د هغو حملو لړۍ ده چې سږ کال یوه بل امنیتي شرکت وموندله او هغه یې د چین استخباراتو کمپاین وباله. بارګر روښانه خبرې آژانس ته ویلي: د افغان حکومت د رسمي وېبپاڼو له لارې د جاوا ساف‌ټ ویر په وسیله وروستۍ حمله د ډسمبر په شپاړسمه په هغه ورځ وشوه چې د چین صدراعظم لي کېکیانګ د افغان حکومت له اجرائیه مشر عبدالله عبدالله سره په قراقستان کې وکتل. ویل کېږي، چې ښايي د چین استخبارات غواړي د افغان حکومت د معتبرو وېبپاڼو له لارې د دې وراتکارو ساف‌ټ ویرونو په وسیله پر نړیوالو اهدافو حملې وکړي. د مخابراتو او معلوماتي ټکنالوژۍ وزارت هم دا بریدونه تایید کړي دي. دغه وزارت هم پر یو شمېر دولتي وېبپاڼو د انټرنېټي برېدونو خبر ورکړی دی. د دغه وزارت ویاند نصرت الله رحیمي ویلي، چې لوی نړیوالو هکرانو د تېر ډسمبر پر ټولمه د افغانستان پر مجازي فضاء برید کړی، او هغه یوه دوتنه (فایل) یې ګډوډ کړی، چې د افغانستان د وېبپاڼو د چلولو لپاره ګټه ترې اخیستل کېده. ښاغلي رحیمي وویل: په دغه برید کې د مخابراتو وزارت د معلوماتو مرکز په نښه شوی و، خو د وزارت مسلکي چارواکو په ۲۴ ساعتونو کې د برید مخه ونیوه. د مخابراتو او ټکنالوژۍ وزارت په داسې حال کې د دغه خبر یخلې کوي، چې دغه وزارت په تېرو څه باندې لسو کلونو کې د پام وړ خدمتونه تر سره کړي او لویې برياوې یې لرلې دي، خو پوښتنه دا ده، چې هغوی ولې وروسته له هغه دا خبر څپور کړ، چې یوه امریکايي انټرنېټي شرکت د افغانستان د مجازي فضاء سیستم کمزوری وباله. او ویل چې هکرانو ددغه هېواد د دولتي وېبپاڼو په ګډوډولو سره چلیخ سیستمونه ګډوډ کړي دي. له دې ورانیدې دا وزارت ابله خپلې برياوې ستایلې او خبر خپرت و. خو د افغانستان د مخابراتو وزارت د معلوماتي ټکنالوژۍ یوه محکني مامور محمد زبیر ورسخي ویلي، ټوڼي درې کاله مخکې یې د افغانستان د مجازي فضايي سیستم په امنیت کې د خپلو نېمګړتیاوو په اړه د مخابراتو وزارت ته خبر ورکړی و، چې ان هکرانو له دغو نېمګړتیاوو په ګټې اخیستو سره دولتي سیستمونه ګډوډ کړي دي. خبرونه وايي چې ښاغلي ورسخي دا هم ویلي، چې په دا ډول بریدونو کې هکران چلیخو سیستمونو (Operating systems) ته ککړې دوتنې (فایلونه) ورلېږي، چې په مټ یې بیا د کاروونکو شخصي معلومات ترلاسه کولی شي. هغه وايي، د افغانستان د مجازي فضاء ټول ورونه پرانیستې دي او دولتي سیتونه، لکه د وزیرانو کمپیوټرونه، ددوی برېښنالیکونه او د ارګ سونګرونه (کمپیوټرونه) هم د دغه ډول بریدونو ښکار کېدای شي. پر همدې مهال، د مخابراتو وزارت وايي، د افغانستان د مجازي فضاء د خوندي ساتلو لپاره سلګونه زره ډالر لګول شوي چې دغه هېواد د اړتیا په وخت کې د انټرنېټي بریدونو د مخنیوي لپاره تر څپله وسه له ټکنالوژۍ ګټه اخلي، خو هر ډول برید شنډولی شي. دلته ستونزه څه ده او څوک د دغو بریدونو د مخنیوي لپاره مامور دي؟ منو، چې په نړۍ کې ستر قدرتونه لکه چین، شمالي کوریا او ان تر دې، چې امریکا هم تر دغو بریدونو لاندې راتلای شي، خو که ستونزه ماڼومه وي او درې کاله وړاندې د ستونزې په اړه خبرداری ورکول کېږي، خو په اړه اقدام نه کېږي، نو په ریښتیا، چې دا د ستړې اندېښنې وړ مسئله ده. دا بریدونه د سختې اندېښنې وړ مسئله ده، ځکه ښايي د حکومت ګڼ معلومات، ارقام او پټ اسناد د دغو بریدونو ښکار شوي وي، چې جبرانول یې ګران تمامېږي، ښايي په دې کې استخباراتي تګلارې، د امنیت پلانونه او ګڼ نور پلانونه هم شامل وي، که د دغو بریدونو مخنیوی ونه شي، نو ښايي د دولت ګڼ مدارک او اسناد تر برغل لاندې راشي او یا هم غلا شي، دا اسناد ښايي د وراتکارو لاس ته ولوېږي، هغوی، چې افغان ولس یې تر هر راز ترهګر برید لاندې راوستی او په تېره بیا په دې وروستیو کې یې دا ډول بریدونو ته زورور کړی دی، نو په کار ده، چې د افغانستان نوی حکومت د سایبر امنیت ته جدي پاملرنه وکړي په تېره بیا د مخابراتو او ټکنالوژۍ وزارت په دې کې خپل مسوولیت په ښه توګه تر سره کړي.

سرمقاله: د ترهګرۍ او اورپکۍ پر ضد د درېدو سخته اړتیا

یوه اوونۍ وړاندې، تېره سې شنبې، په پېښور کې پر یوه ښوونځي او وزکرو ډله ییز برید تر سره کړ، چې په ترڅ کې یې څه ناڅه ۱۵۰ کسان ووژل شول، چې له ۱۲۰ ډېر یې د ښوونځي زده کوونکي وو او بریدګر هم له منځه یوړل شول، دا برید لکه په شته اسمان تندر و او پاکستان د ۲۰۰۱ کال د سپټمبر د هغه برید غوندې وباله، چې پر امریکا تر سره شو او په کې ناڅه درې زره کسان ووژل شول، د پېښور دا برید افغان حکومت په سخت ټکو سره وغانده، په اصل کې د دغه برید د قربانیانو له کورنیو سره ټول دردمن دي په تېره بیا افغانان، چې د دا ډول ترهګرۍ قربانیان دي. دا برید پر هغه ورځ تر سره کېږي، چې افغان ولسمشر محمد اشرف غني پکتیکا ته تللی او د دغه ولایت په یحیی خېلو کې د هغه ترهګر برید له قربانیانو سره همدردي کوي، چې څه موده وړاندې د والیبال پر لوبو وشو او سلګونو کسانو ته یې مرګ ژوبله واړوله، د هغه برید ټول قربانیان ملکي وګړي په تېره بیا ماشومان وو، بل دا چې پر کونړ څه ناڅه درې زره وسله وال برغل کوي، چې له قبایلي سیمو پورې راواوښتي دي، اوس د کونړ دانګام له سخت مقاومت سره مخ ده. د پېښور له برید یوه ورځ وروسته د پاکستان د پوځي، استخباراتي او دیپلوماتیک مشران په ناڅاپي سفر کابل ته راغلل او له ولسمشر محمد اشرف غني او په کابل کې د ناټو له مېشت عمومي قوماندان سره یې وکتل، داسې ویل کېږي، چې هغوی داسې مدارک وړاندې کړي، چې ګنې دا برید له افغانستانه پلان شوی، خو داسې نه ده، بلکې افغانستان تر دې معتبر اسناد په لاس کې لري، چې پر افغانستان ټول بریدونه له ډېورنډ کرښې پورې غاړه کې پلانېږي او د حقاني شبکې په څېر د ګڼو ترهګرو او اورپکو ډلو تر شا پلاپلې شبکې او ډلې ولاړې دي، خو په پېښور کې پر ښوونځي د برید پړه پاکستاني طالبانو پر غاړه اخیستې ده. دا برید ښايي د پاکستان له ډېرو تاریخي پېښو سره هم تړاو ولري، نو پاکستاني چارواکي باید د دغه برید تر شا لاسونه برښند کړي لومړۍ باید پلټنه وشي، چې په هغه ورځ د دغه ښوونځي، چې په کې د پوځیانو زامن پر زده کړو بوخت وو، کوم اداري کسان، ښوونکي او زده کوونکي غیر حاضر وو او کوم دا ډول کسان او زده کوونکي ناروغان وو او کوم دا ډول کسان او زده کوونکي د اېنډېکس او یا نورو ورته عادي ناروغیو په پلمه یوه یا دوې درې ورځې مخکې عملیات شوي وو او دا پلټنه ښايي د برید تر شا د ډېر لاسونه برښند کړي. د برید نور اړخونه هم د اندېښنې وړ دي، ځکه سیندیان او بلوڅان عملاً له پنجابه ازادي غواړي او قرباني ورکوي، ځکه د کراچۍ او ګوادر بندرونو د عوایدو غوښه برخه پنجابیان وړي او د بلوچستان پر زېرمو هم له پنجاب سره سخت اختلافونه دي، که دا برید د سپټمبر د یوولسمې غوندې ګڼل کېږي، چې د امریکا په څېر به پاکستان هم نړۍ پر افغانستان په ځانګړې توګه کونړ د برید پلمه تر لاسه کړي، نو ستره تېروتنه کوي، کونړ د افغانستان لپاره ډېر مهم دی او چا ته به اجازه ورنه کړي، چې لاندې یې کړي او په دا ډول پلمو به افغانستان کې نیابتي جګړې روانې وساتي. موږ دا برید چې ترشایې استخباراتي لاسونه دي په کلکه غندو، خو له پاکستانه غواړو، چې د هغې ترهګرۍ او اورپکۍ پر ضد کامونه پورته کړي، چې په دا ډول بریدونو یې پاکستان، افغانستان، سیمې او نړۍ ته ګواښونه را ولاړ کړي دي.

له افغانستان سره د نړیوالې ټولنې له پوځي او انکشافي مرستو دې په پوره شفافیت کار واخیستل شي

پرتمین همت یار

دغه غوښتنه وکړه چې دافغانستان داقتصادي اوامنیتي چارو ډیرمخ بیولو له پاره دی دنړۍ دمرستندویو هېوادونو دمرستو دلګولو په برخه کې له پوره شفافیت او صداقت څخه کار واخلي او هېڅ ډول سپین سترګو، سرزورو او خپلرو زوروا کانو، لوټمارانو، دقدرت دګډي، او پسو لیونیانو او شامارانوته دې دا اجازه ورنه کړي چې له دی وروسته نه افغانستان سره دنړۍ دمرستندویو ۷ مخ

داچې له افغانستان سره دغوڅ ملاتړ، ترشعار لاندې دناټو په غونډه کې اوهمدارنګه ترځنګ یې دافغانستان په اړه دلندن په نړیوال کنفرانس کې مرستندویو هېوادونو له ۲۰۱۴ زېږدیز کال څخه وروسته له افغانستان څخه دامریکې، ناټو او ایساف دځواکونوله وتلو وروسته دخلورو کلونو پاره له افغانستان سره دمرستندویو هېوادونو دڅه دپاسه دوه دیرشو ملیاردو امریکایي ډالرو دپوځي او پراختیایي مرستوله ژمنو دتاره کولو اودوام سره بیا هوکړې وشوې اوداګېره شوه چې د۲۰۱۵ زېږدیز کال له پیل څخه تر ۲۰۲۴ زېږدیز کاله پورې به دغه لس کلونو په لسیزه کې دافغانستان دهراړخیز اقتصادي او امنیتي پرمختګ له پاره دنړۍ دمرستندویو هېوادونومرستې دوام وکړي اوهم په ورسره جوخت هغه اوهاندوشي چې په دغه هېواد افغانستان کې دترهګرو او پرهغوی پورې دتړلو تروریستي ډلو دپلټې شونو جرړې داسې و چې شي چې ترهګر بیا په افغانستان کې سرراپورته نه کړي اوبیا په دغه هېواد کې خالي جوړې نه کړي اوبیا نه دي خلیه دسپټمبر دنیاشتې دیوولسمې نېټې په څېر دنورو بوګنوونکو اوزړه دردوونکو پېښو لامل ونه ګرځي اویا نړۍ، ونه لړزوي. دلندن اوناټو ددغو دواړو نړیوالو اقتصادي اوامنیتي غونډو دبرخه والو مرستندویو هېوادونواونړیوالو سازمانونواستازو دافغانستان له جمهور رییس محمداشرف غني څخه په کلکه

پي د ۲۰۱۴م کال د ډسمبر په پای کې د نړیوالو ځواکونو جنګي ماموریت پای ته رسېږي. د ایساف د قوماندان مرستیال، تورن جنرال کارسټن یاکوبسون له دویچه وېلې سره په ځانګړې مرکه کې د تېرو ۱۳ کلونو ارزونه وړاندې کړه.

په افغانستان کې د ایساف ځواکونو مرستیال تورن جنرال کارسټن یاکوبسون له دویچه وېلې سره په مرکه کې

افغانان خپلې لاس ته راوړنې د طالبانو په رژیم نه بدلوي

دویچه وېله ښاغلي یاکوبسون! له نن څخه ۱۳ کاله مخکې د طالبانو رژیم د امریکا متحده ایالاتو تر سختو هوایي بمبارۍ وروسته نسکور شو. اوس بیا هم کابو هره ورځ د طالبانو د حملو شاهدان یو. فکر کوئ چې رښتیا هم ناټو په نه زړه خپل جنګي ماموریت پای ته رسوي؟

یاکوبسون د ناټو جنګي ماموریت په حقیقت کې په ۲۰۱۳ کال کې تر زیاتې کچې افغان امنیتي ځواکونو ته د امنیتي مسوولیت د انتقال په موده کې وسپارل شو. د افغانستان امنیتي ځواکونو سږ کال د ولسمشرۍ د ټاکنو او د هغو د نتایجو د حسابولو په وخت کې د څه د پاسه ۹۰ سلنه پوځي عملیاتو مشري په غاړه درلوده. په دې برخه کې البته هغوی تر یوې کچې د ناټو له ملاتړ څخه هم برخمن وو، خو وروسته له دې به دغه مرستې په پوځي سلا مشورو او د افغانستان د امنیتي ارګانونو له مشرۍ څخه ملاتړ پورې محدودې شي. زه خوشبین یم چې د افغانستان وسلوال پوځ په داسې وضعیت کې دی چې په خپل هېواد کې امنیتي مسوولیت په غاړه واخلي او د هغه ضمانت وکړي. دوی به د دوه زرو په شاوخوا کې جنګیالي ...

دوو فصلونو کې دغه آزموینه وکړه البته موږ په یو نوي ماموریت کې له یوې نوې دندې سره دلته پاتې کېږو او له هغوي سره مرسته کوو.

دویچه وېله د ۱۹۸۰مې لسیزې په پای کې کله چې پخوانې شوروي اتحاد خپل پوځونه له افغانستان څخه وایستل، د هغه وخت د نجیب الله رژیم وکړای شول چې پوا ځې دوه درې کاله د یاغیانو په وړاندې مقاومت وکړي. د هغه له نسکورېدو سره په افغانستان کې کورنۍ جګړه پیل شوه! عام افغانان اندېښنه لري چې دوه کاله وروسته د ناټو او متحده ایالاتو د ځواکونو له وتلو څخه وروسته په دغه تاریخ بیا تکرار شي. تاسې دغه اندېښنه تر کومه ځایه پر ځای ګڼئ؟

یاکوبسون اوسنۍ وضعیت له هغه وضعیت سره چې شوروي اتحاد خپل پوځونه وایستل هیڅکله د پرتله کېدو وړ نه دی. په هغه وخت کې چې د شوروي د پوځو پر ضد مقاومت روان و، په افغانستان کې هغسې یو رژیم واکمن و چې د اشغالي ځواک له خوا قدرت ته رسول شوی و او د دغه رژیم په دې وجه لېنګ پاتې نه شو چې د خلکو نیاره د ملتو وړ نه و. د دا خونړۍ کورنۍ جګړې سبب شو، خو نن په بشپړه توګه بل ډول وضعیت لرو، نړیوالې ټولنې په پوره زیار سره د افغانستان وسلوال پوځ وروزه او هغه یې په وسلو سمبال کړ په نتیجه کې افغان امنیتي ځواکونه وتوانېدل چې له خپلې دیموکراتیکې پروسې سره ملګرتیا وکړي او د یاغیانو د خوښې پر خلاف په پوره بریالیتوب سره د ټاکنو

امنیت خوندي وساتي. موږ په همدې لېر دوې کې د افغانستان په تاریخ کې د لومړي ځل لپاره له یو منتخب ولسمشر څخه بل منتخب ولسمشر ته د قدرت د لېږد شاهدان وو، که چېرې سرې اوسنۍ آنولیز وضعیت او پرمختګ ته نظر واچوو، نو دا په بشپړه توګه د شوروي د ځواکونو له وتلو سره توپیر لري مهمه دا ده چې اوس موږ د پخوا په پرتله په افغانستان کې نسبتاً یو ثبات لرونکی وضعیت لرو، دلته یو با ثباته حکومت شته چې د دوې په حال کې دی او د دې توان لري چې افغانستان په اقتصادي، امنیتي او په سیمه کې د همکارۍ په برخو کې رهبري کړي او بریالیتوب ته یې ورسوي.

دویچه وېله ناټو څرنګه کولای شي چې دغه لاس ته راوړنې چې تاسې تری یادونه وکړه، عراق په څېر بېرته له منځه ولاړې او ایران سره برابرې نه شي؟

یاکوبسون موږ بریالیتوبونه چې ما ترې یادونه وکړه هغه د حساب وړ ارقام دي. څیړنه ښوونکی د امنیتي ځواکونو د روزنې او بریالیتوب پوړې چې شمېر یې ۳۵۰ زرو ته رسېږي، له محدودیتونو په ټول هېواد کې په مختلفو برخو کې پرمختګونه لیدل کېږي. د ښوونځو تاسیسات جوړول، د برښنا غزول او د روغتیايي خدماتو پراخوال.

سربېره پر دې د خلکو د ژوند په سطحه کې هم بدلون راغلی او د مړینې کچه راټیټه شوې ده، څرنګه چې اوسط عمر له ۴۸ څخه اوس ۶۳ ته لوړ شوی دی. دا نه یوازې د روغتیایي خدماتو له پرمختګ څخه بلکه د ژوند د شرایطو له په کېدو څخه ویندویې کوي. دا ټولې هغه لاس ته راوړنې دي چې په یقین سره افغانان یې نه غواړي چې له خطر سره مخامخ شي. تاسې به ډېر لږ افغانان پیدا کړئ چې د طالبانو د رژیم د اعادې په لټه کې وي. ځکه ټولو هغو خلکو چې د نوموړي رژیم تر واکمنۍ لاندې دلته ژوند کړی دی، پوهېږي چې په هغه وخت کې څه تېرېدل. له دې وروسته هم په څینو برخو کې البته د ناټو مرستو ته اړتیا شته په خاصه توګه د امنیتي ځواکونو د روزنې، سازمان ورکولو، رهبرۍ او د پوځي تجهیزاتو د اکمال په برخو کې. دا ټول د نوي «پرېکړه ملاتړ» ماموریت مهمې دندې دي چې په وزارتونو او د رهبرۍ په نورو ارګانونو کې ترلاس لاندې نیول کېږي.

دویچه وېله ناټو له نوي ماموریت څخه یادونه وکړه. د افغان امنیتي ځواکونو د روزنې په پروسه کې د «داخلي حملو» یا په اصطلاح «د دوست او دښمن له بریدونو» سره د افغانانو او د هغوی د نړیوالو متحدینو ترمنځ اعتماد له سخت ټاوان ورسید. د بېلګې په توګه څو میاشتې مخکې د کابل په یوې پوځي اکاډمۍ کې یو افغان سرتېري یو امریکايي جنرال ووژه او یو آلماني جنرال یې ټپي کړ. د داسې یو پس منظر په پام کې نیولو سره په نوي «پرېکړه ملاتړ» ماموریت کې څرنګه د اعتماد وړ همکاري ممکنه ده؟

یاکوبسون جنرال هېرولد ګرېس چې د اګست په پیل کې موږ له لاسه ورکړ، زما یو شخصي ملګری و. زه د هغه وخت په وضعیت ډېره په خبر یم. ځکه زه خپله هم په دنده کې وم په ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ کلونو کې رښتیا هم «داخلي حملې» یا «دوست دښمن» نومې بریدونه د اندېښنې وړ موضوع وه. له ۲۰۱۲ کال څخه را په دې خوا موږ په یو ګڼ شمېر تدابیرو لاس پورې کړ. نه یوازې موږ بلکې افغانانو هم دا ډول بریدونه اوس کم شوي دي. د افغانستان په پوځي اکاډمۍ کې نوموړې پېښه یوه استثناء وه. دا د جون د میاشتې او رمضان د دندې له پیل څخه را په دې خوا یوازینۍ پېښه ده چې رامنځ ته شوه. دا ډول بریدونه البته اصلي ګواښونه نه دي. اصلي ګواښونه چې د انسان زړه بوږنوي، هغه دي چې طالبان یې په ټولو سترګو په قصدي او هدفي توګه پر افغانانو کوي. څرنګه چې په دې تېرو څو ورځو کې موږ شاهدان یو.

دویچه وېله ناټو د افغانستان له پوځي ماموریت څخه د یو بل ماموریت او یا د راتلونکو نړیوالو ماموریتونو لپاره څه درس اخیستی دی؟

یاکوبسون د دې ماموریت مهم اړخ دا دی چې دوه ماموریتونه هیڅکله یو بل ته ورته نه دي. د نړۍ په مختلفو هېوادونو کې شرایط سره توپیر لري، خو یو مهمه زده کړه له دې ماموریت څخه دا ده چې موږ یو سیستم ته اړتیا لرو چې د هغه په مرسته پرته له جنګ څخه د دې توان ولرو ترڅو په هغو دولتونو کې چې اړتیا ليدله کېږي داسې امنیتي نظام بې جوړ کړو. د نړیوالو نورمونو او ارزښتونو له تصور سره سمون ولري البته حتمي نه ده چې په دې اړه لوېدیځه دیموکراسي یې نمونه وي، بلکې هغه باید د بشري بین الدول حقوقو د چوکاټ ټول شرایط مراعات کړي او دا امنیتي ځواکونه په داسې ډول وروزل شي، مجهز، سمبال او ملتیا ورسره وشي چې د دې توان ولري چې پوسرډي ترڅو سیاسي قدرت د دولت په لاس کې پاتې شي او ښوي د امنیت ضمانت وکړي. کله چې دغه هدف تر لاسه شي، بیا نو موږ وېلای شو چې زموږ دنده ختمه شوې ده او کولای شو چې بېرته ووځو.

دویچه وېله د آلمان د دفاع پخواني وزیر پیټر شټروک چې اوس وفات شوی دی، یو وخت ویلي وو چې «د آلمان دفاع د هندوکش د غرو په لمن کې کېږي» آیا دغه جمله لاراوسه هم صدق کوي؟ ۷ مخ

روغتیا او ژوند

مستې مو د شکر له ناروغۍ څخه ژغوري

که تاسې په خپل ورځني ژوند کې ماستې نه استعمالوئ نو له دې وروسته یې د خپلو خوړو یوه اړینه برخه وګرځوئ. په هارورډ عامې روغتیا اداره کې شوې څېړنې ثابته کړې چې د مستو زیات یا ورځنی استعمال به انسان د شکر له ناروغۍ څخه په ژغورلو

څلوېښت زره کسانو د ژوند او ژوند کولو طریقه له څېړنو څخه دا معلومه شوه هغه کسان چې هره ورځ ماستې استعمالوي په هغوکې د شکر ناروغي په کمه اندازه لیدل کېږي. د دغې څېړنې څېړونکي وايي چې د زیاته اندازه ماستو خوړل په زیاته اندازه د شکر ناروغي

کې ډېره زیاته مرسته وکړي. د څېړنې په اساس د ورځې ۲۸ ګرامه ماستو خوړل به د شکر ناروغۍ خطر ۲۰٪ کم کړي. څېړنې په اساس د یو لک او نهه

خطر کمولو ته نشي که څوک غواړي چې له دغې ناروغۍ څخه په امان وي نو له ۲۸ ګرامو څخه هم زیاته اندازه ماستې باید استعمال کړي.

له زکام څخه د ځان ژغورنې مهمې لارې چارې

د ژمي په راتلو د ښري، ښاو څوا او یا سړه خلک خوښي کوي او د اورې په برفه ژمي له خوښېنه وي. مګر یوه ویره ورسره وي. هغه دا چې په ژمي کې د سړې هوا له امله د هوا الرجي، او زکام خلک ډېر تکلیفوي او داسې هم ویل کېږي، چې د زکام دارو وخوري، نو په یوه اونۍ کې به ښه کېږي او که یې ونه خوري، نو هم یوه اونۍ وروسته به ښه شي. له زکامه د ځان ژغورنې لپاره ځینو پخوانیو کورنیو نسخو د وسره شریکوو او لوستونکي یې باید له خپلو دوستانو سره شریکې کړي.

لاس وینځل له زکامه د ځان ساتلو یوه اسانه طریقه دا ده، چې هر وخت باید خپل لاسونه په صابون پاک وینځل شي. ځکه چې فلو وایرس ډېر وخت د پوزې، او پوزې له لارې بل ته انتقالیږي. پر زکام اخته ناروغ خپل لاس په خوله او پوزه وهي او بیا لاس یا بل روغ سړي سره لګیږي. چې هغه یې بیا خپلې پوزې او خولې ته وړي. نو ښه طریقه دا ده، چې تل باید خپل لاسونه په صابون

وینځئ او له دې ښکاره خالونه وژغورو ژمي. چې الله تعالی د خپل قدرت له مخې شپې اوږدې کړې. نو د خوب پر مهال د انسان بدن د ضایع شویو حجرو د ترمیم او بیا سمولو کار پیلوي او د اتو نهو ساعتونو د خوب په نتیجه کې د انسان بدن بیرته خپل صحي حالت ته راګرځي او د فلو «زکام» وایرس یې له منځه وځي او د دې مقابل کې ذهني ستړیا او بې خوبي د بدن مدافع قوت کمزوری کوي، چې له امله یې د زکام په ګډون نورې ناروغۍ هم پر انسان اغیزه کوي.

ورزش بدني ورزش د انسان بدن کې وینه ګرمه ساتي او سپین کرویات پر بدن د برید کوونکو وایرسونو مخه نیسي. طبي مکاربوهان وایي، چې شپه ورځ کې لږ تر لږه یو ساعت ورزش انسان تندرست ساتي. دا لازمه نه ده، چې خلک دې ډېر او رسمي ورزش وکړي، بلکې په ژمي کې کېنه پوړنه ختل او څلوېښت قدمه هم سړی له زکامه

ژغورلی شي.

زنګ (جست) په مناسبه اندازه صحي خواړه، چې زنک ولري د فلو وایرس مخنیوي کې ډېر رول لري. د دې لپاره به لاره دا ده، چې سړی باید له ډېرو غوړو او خوږو خوراکونو ځان وژغوري. سړی میوې او لږ پروټین لرونکي خوراکونه استعمال کړي او دې کې تر ټولو اغیزمن او ګور شي زنک دي، چې د فلو وایرس په مخنیوي کې ښه رول لري.

اوبه اوبه د جرابونو په وژلو او له منځه وړلو کې ډېره مشهوره ده او ژمي کې پر بدن د بکتریا او نورو وایرسونو په مخنیوي کې ډېر کار کوي او که ښه اوبه له څنګ سوپ سره وکارول شي، نو هېښونکې ګټې به ولري. اوبه ژمي کې ډېری خلک د سړې هوا له امله له کوره نه راوځي او د کور ګرمو کوټو کې وخت تېروي. چې ورسره د بدن لوندوالی کمیږي او دغه مهال د بدن دفاعي حالت کمزوری کېږي. مګر له دې حالته د ځان ژغورنې لپاره ښه دا ده، چې سړی د خپل بدن اوبه پوره وساتي او وخت پر وخت په مناسبه اندازه اوبه وڅښي.

خندا ښه روغه او چټک خو انسان د ژوند په هر ډګر کې بریا ته رسوي او د دې تر څنګ که څوک خندا خپل عادت وګرځوي، نو یوه اسانې ګټه یې دا هم ده، چې تر ډېره به له زکامه خوندي وي. د خندا د نورو ګټو تر څنګ یوه دا ده، چې سړی په خلاصه خوله وخاندي، نو دې سره د بدن د دفاعي نظام حلیې زیاتیږي او د فلو وایرس مخنیوی کوي.

د سرطان د مخنیوي لپاره د روغتیا د نړیوالې ادارې سپارښتنې

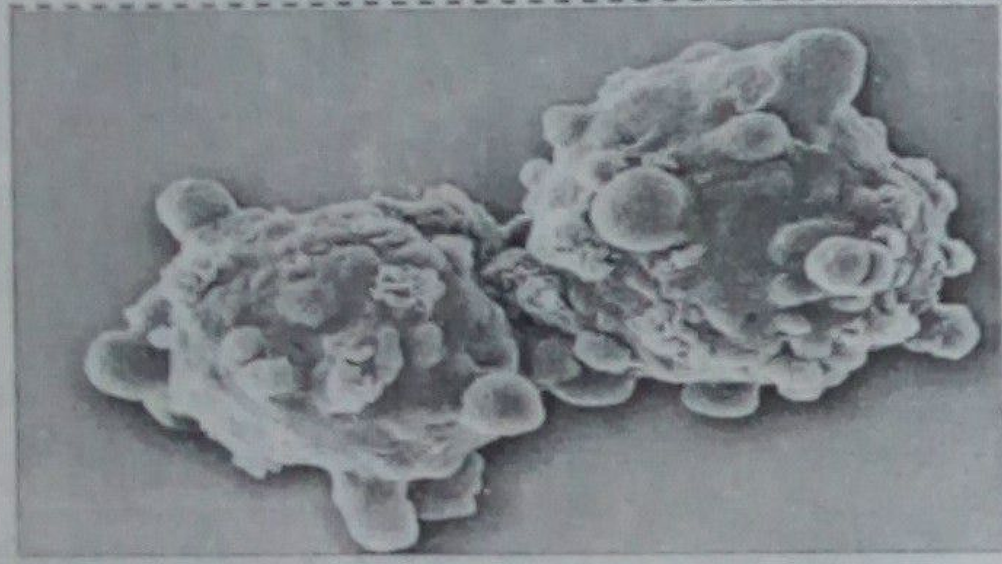

د روغتیا نړیوالې ادارې (WHO) د سرطان د مخنیوي لپاره څو سپارښتنې کړې او خبرې کړې دي. ډاکتر (Joachim Schuez) چې دا څېړنه یې کړې، وایي چې که انسانان په خپلو عادتونو کې بدلون راولي تر ډېره د سرطان په وژونکې ناروغۍ له اخته کېدو ژغورل کېدای شي.

۱- سګرټ مه څکوئ، هیڅ راز دخانیات یا تنباکو مه استعمالوئ.

۲- کور مو د سګرټو او نورو دخانیاتو له لوګي پاک ساتئ. د کار په ځای کې هم بل څوک مه پرېږدئ چې سګرټ وڅکوي.

۳- د بدن وزن ته خیال ساتئ.

۴- په ورځني ژوند کې له فزیکي نظره فعال اوسئ. هغه وخت کم کړئ چې په ناسته یې تېروئ (یعني ډېره ناسته او نه تحرک بد دی).

۵- صحي خوراک کوئ

* زیات حبوبات، سبزیجات او میوه خورئ.
* د زیاتې کالورۍ درلودونکي خوراکونه لږ کړئ (له هغه خوارو چې زیات خواږه یا غوړ لري).
* پروسس شوې غوښه (سلامي - ساسج) مه خورئ. سره غوښه (د غویي او پسه) کمه خورئ او په خوړو کې د مالګې اندازه لږه کړئ.

۶- که هر راز الکول څښئ، اندازه یې کمه کړئ. د الکولو بیخي نه څښل د سرطان د مخنیوي لپاره ښه دي.

۷- لمر ته زیات مه پاتې کېږئ، په تېره بیا ماشومان باید د لمر وړانګو ته زیات وخت تېر نه کړي. د لمر ضد کریم استعمالوئ. د لمر له حمامه ځان ساتئ.

۸- ماشوم ته د مور شیدې د سرطان خطر کموي

که ماشوم ته شیدې ورکولی شئ او نه غواړئ چې ورسې کړئ. د هورمون بدلولو تداوي مه کوئ ځکه چې (Hormone replacement therapy) د ځانګړو سرطانونو خطر زیاتوي.

۹- خامخا خپلو ماشومانو ته دا واکسینونه ورکړئ

* هیپاټایټ بي (د نوزېږو لپاره)
* ایچ پي وي (Human papillomavirus) د نجونو لپاره

۱۰- د سرطان د معاینې په پروګرامونو کې برخه واخلئ

* د کولمو سرطان (نارینه)
* د سینې سرطان (ښځې)
* د زېلانځ یا رحم سرطان (ښځې)

نارنجي رنګه خواړه مو له ړندېدو ژغوري

تاسې به اورېدلي وي چې ګازرې او نارنج رنګ ته ورته خواړه د سترګو دید زیاتوي او باصري حس له ناروغیو او کمزورېو ژغوري. دا رښتیا ده، ځکه چې دغو خوړو کې بیټا کیروټین (Beta-Carotene) مواد چې وېټامین اې (vitamin A) غوندې دي، وجود لري چې دغو خوړو ته ژېړ رنګ ورکوي او سترګې او دید ته یې ډېر ګټور دي. خو بوازې بیټا کیروټین د

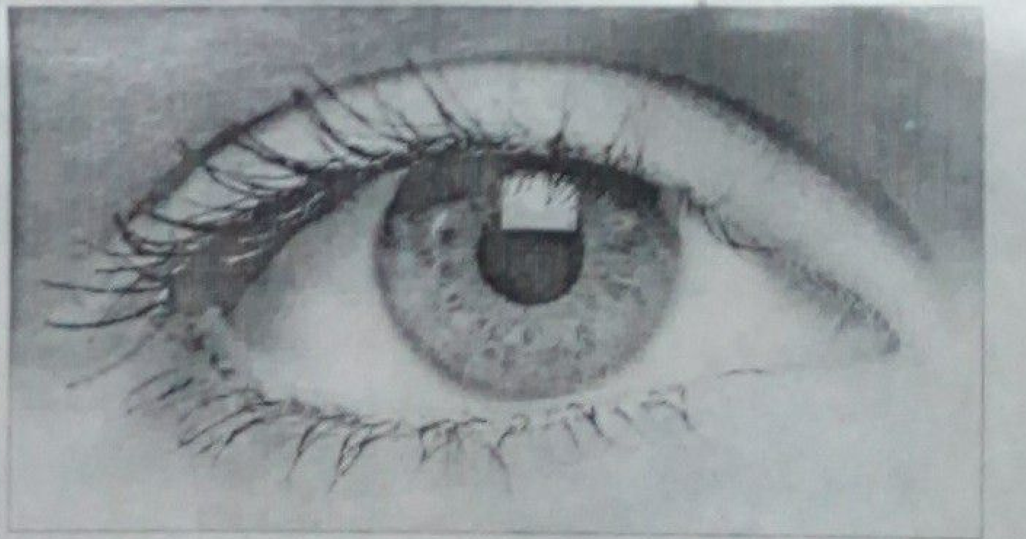

سترګو دید نه زیاتوي، بلکې ډېر نور خواړه هم شته چې لید مو زیاتوي او د باصرې حس له مختلفو ناروغیو ژغوري. لاندې خواړه د سترګو دید لپاره ډېر وخوړئ:

۱- شنې پاڼې لرونکي خواړه:

شنې پاڼې لرونکي خواړه د لیوټین (Lutein) او زېزانتین (Zeaxanthin) غوره سرچینه ده. یاد مواد د سترګې شاتنۍ برخه کې د داغ پیدا کېدو کوم چې د ړندېدو اصلي لامل دی، مخنیوی کولو سربېره د سترګو د اوبو ساتنه کوي.

۲- هګۍ

د هګۍ ژېړ هم پر لیوټین او زېزانتین لرلو سربېره ډېره زیاته اندازه زنګ (Zinc) هم لري چې د سترګو شاتنۍ برخه کې د داغ پیدا کېدو مخه نیسي او انسان له ړندېدو ژغوري.

۳- سټروس او توتان

دغه میوې پرېمانه پیمانه وېټامین سي (Vitamin C) لري، چې انسان له ړندېدو ژغوري او په سترګو کې موجود اوبو څخه ساتنه کوي او د کمېدو مخه یې نیسي.

۴- بادام

بادام له وېټامین اي (Vitamin E) څخه ډک دی. وېټامین اي (Vitamin E) هم په سترګو کې د داغ پیدا کېدو او ړندېدو مخه نیسي. څېړنو ثابته کړې ده چې د ورځې یو موټی بادام بدن د وېټامین اي اړتیا پوره کوي.

۵- د کبانو غوړ

ټونا (Tuna)، سالمون (Salmon) او انچووي (Anchovy) نومې کبانو کې ډي ایچ اې (DHA) نومې مواد په زیاته اندازه پیدا کېږي. ډي ایچ اې (DHA) یو ډول غوړ اسید دی چې د سترګو له وچوالي څخه چې (Dry eye syndrome) په نوم یادېږي مخنیوی کوي.

آتیزم یاد اعصابو د ودې ستونزه، ښه والی او مشکلات یې

ربوټونه وایي چې په تېرو پنځوسو کلونو کې د هغو ماشومانو شمېر چې په آتیزم باندې اخته دي څو برابره زیات شوی دی. ساینسپوهان اوس د جسمي روغتیا او ټولنیزو عاداتو ترمنځ په اړیکو غور کوي. په دې کې هغوی د انسان په هاضمه سیستم او کولمو باندې څېړنې کړې او غواړي چې اړیکې یې له آتیزم سره پیداکړي. د ټمپل ګارډین په سوونځي کې چې د کولراډو ایالت په بولډر نومي ځای کې پروت دی تنکي ځوان پارکر چې په آتیزم اخته دی وایي دا بوخه ګټې لري. هغه وایي «د آتیزم لرونکو کسانو د فکر ډېر د ستونزو په حل کې په زړه پورې دي: له ډېرو تحلیقي لارونه کار اخلي. نظر دېته چې ډېرو منځکوره وګړي په څېر د ستونزو د حل لپاره له ډېرو ساده او بسیطو لارو نه کار واخلي» ددغه کار منفي اړخ

دادې هغه څوک چې په آتیزم اخته وي: هاضمه یې خرابه وي او له همدې کبله اندېښنه یې زیاته وي تر څنګ یې له ټولنیز پلوه سخته وي چې له خلکو سره خبرې وکړي. پارکر

وایي، «دده په خوراک کې بدلون دده روغتیا او طبیعت ته انکشاف ورکړی دی» هغه زیاتوي، «زه فکر کوم اوس یقینا هر وخت ډېره کمه بدخلقي، ډېره کمه سخت مزاجي او جنجال کړم»

زیات شمېر څېړونکي دا ګومان کوي چې پارکر غواړي بوخه وکړي. د کالیفورنیا د ټکنولوژۍ او ساینس د انسټیټوټ یو ساینس پوه سارکز موزمانین وایي هغه خواړه چې خلک خوري په ملیاردو ګټورو بکټریاګانو باندې چې د هاضمې په نظام کې ژوند کوي، اغېزې لري. په دې کې د بکټرایډ فراجیلس بکټریا هم شامله ده هغه زیاتوي، «دغه بکټریا د پریشانۍ او اضطراب حالت ته انکشاف ورکوي، تکراري خوېونو ته هم انکشاف ورکوي او د خبرو اترو مهارت ته هم وده ورکوي» مازمانین

وایي دغه میکروب هغو مړو ته ورکړل شو چې په آتیزم اخته وي، دهغوی د کولمو روغتیايي حالت ښه شو. او بالاخره دهغوي اندېښنې هم ورکې شوې هغه وایي ددغه اغېز به پر هغو انسانانو هم ډېر پراخ وي چې په آتیزم اخته دي هغه وایي، «لږ ترلږه په آتیزم باندې د اخته خلکو، په یوه فرعي څانګه کې، آتیزم دمغزو ناروغي نده خو ښايي هغه ستونزې چې په کولمو کې دي، هغه په اتیزم باندې د اخته خلکو په خبر اعمالو په پیداکولو کې ونډه لري که چېرې څوک د کولمو او خېټې د علایمو چاره کولی شي، نو په کړنو او سلوک کې یې هم انکشاف راتللی شي» د اریزونا د ایالت له پوهنتون څخه روسا کرازمالنیک هم په انسانانو کې آتیزم په هکله ورته شواهد پیداکوي هغه وایي، «زیاترو خلکو چې څېړنې کولې، هغوی به په آتیزم اخته ماشومانو په کولمو کې د

پاتوجینز لټه کوله موږ په هغوی کې د پتو جینز لټه نه کوله موږ په دې پسې کتل چې په ماشوم کې به میکروبونه شته که نه او موږ دېته ورته نښې نښانې پیداکړلې» د هغې په لابراتوار کې داسې شیان په مستند ډول پیدا شوې چې په اتیزم اخته ماشومانوکې د کولمو مختلف میکروبونه نظر هغو ماشومانو ته کم وي چې په آتیزم اخته نه وي دهغې ملګري ګومان کوي چې ښايي ددغه کار علت د عصري خوراکونو او انتي بیوټک دواګانو ډېر استعمال وي. داټول څېړونکي په دې موافقه لري چې په دې برخه کې نور ډېر شیان هم دخیل دي نسبت دې ته چې د هاضمې، میکروبونو او آتیزم ترمنځ اړیکې پیداکړای شي خو هغوی په دې باور دي چې دوی په یوه امیدبښونکې لاره روان دي، او ددوی موندنې ښايي د طبیعت د نورو بې نظمیو لکه زور ځپګان او سودايي توب په برخه کې مرسته وکړي

د ماشومانو ختنه (سنتول) د ایډز خطر کموي

په امریکا کې د ناروغیو د مخنیوي او مبارزې یوه مرکز د نارینه وو د ختنې (سنتولو) په اړه یو لارښود خپور کړی، او له خلکو یې غوښتي، چې تر ۲۵ ورځو پورې خپل نظر ورسي، چې بیا وروسته دغه مرکز د سنتولو په اړه خپل وروستي لارښود خپور کړي. دغه لیکل شوی ابتدايي لارښود د سنتولو د ګټو او زیانونو د علمي شواهدو پرښت چمتو شوی، چې په ځانګړې توګه د ایچ آی وي وېروس د لېږد په اړه د مخنیوي په اړه ډېره پاملرنه په کې شوې ده.

ګټې

ختنه کول د جنسي اړیکې پرمهال د ایچ آی وي وېروس د لېږد خطر، له پنځوسو تر شپېتو سلنې پورې کموي، یا په بله وینا سنت شوی کس له یوې داسې ښځې سره د جنسي اړیکو پرمهال چې ایچ آی وي ولري، تر امکان لري چې په ایچ آی وي وېروس اخته شي ددې سربېره، سنتول د تناسلي ناروغۍ Herpes خطر په سلو کې له ۳۰ تر ۴۰ پورې کمولی شي، او د هغو خطرناکو وېروسونو په مخنیوي مرسته

کولی شي، چې له سرطاني ناروغۍ سره تړنه لري. ارزوني سي، چې سنتول له ښځې نه سړي ته د ایچ آی وي وېروس د لېږد احتمال کموي دا هم ښیل شوې چې په سنت شویو نارینه وو کې د سرطان ناروغۍ له وې له یوې اوږدې مودې راهیسې په [illegible] ټولنیزو روان دی چې د نارینه کوچنیانو [illegible] کول د دوی د روغتیا لپاره خومره ګټوره ده او دې دود پالل له اخلاقي پلوه خومره د [illegible] دی. دا بحث په څېنو موارد کې د علمي [illegible] پورې نه بلکه د سیاست غوښتنې [illegible] او په څېنو مذهبي او ټولنیزو [illegible] ترڅنګونه رسېدلي دي. [illegible] چې د ختنې عملیه اړینه [illegible] تنظیم شوې چاپیال کې [illegible] ډاکټرانو په لاس ترسره شي.

ساینس: د دوو ژبو زده کول روغتیا ته ګټه لري

د ساینس د پرمختګ لپاره د امریکایي ادارې پوهان وایي چې د دوو ژبو زده کول روغتیا ته ګټه لري. د دغې ادارې څېړونکي وایي هغه وګړي چې دوې ژبې یې زده او هغه کاروي د هغو په پرتله چې یوه ژبه یې زده وي د ناروغیو په مقابل کې ډېر مقاومت لري. همدارنګه هغه ماشومان چې دوې ژبې یې زده وي د هغو په پرتله چې یوه ژبه یې زده وي ډېر فعاله او څیرک دي. دغه څېړنه چې د الزایمر په ناروغانو باندې شوې ښيي چې د دوو ژبو درلودونکي وګړي ددې ناروغۍ په مقابل کې ډېر مقاومت لري. د یورک پوهنتون یو اروا پوه ایلن بیالیستوک وویل که څه هم د ژبو زده کړه د انسانانو په عمر پورې تړاو لري خو بیا هم دا څېړنه د هر عمر لرونکي انسان باندې صدق کوي. هېر دې نه وي چې په دغه څېړنه کې راغلي دي هغه کهوال چې په کور کې مورنۍ او د کورباندې د هغه هېواد ژبه وایي د مغزو فعالیت او روغتیا له اړخه د هغه هېواد د کورنۍ وګړو په پرتله ډېر سالم دي. د دې څېړنې په پایله کې داسې انګېرل شوي چې له دوو د ډېرو ژبو زده کړه او کارول کېدای شي د مغز په فعالیت له دې امله مثبت اغېزه وکړي چې په یو وخت کې باید ویونکي په خپل مغز کې څو ځله د ژبو کودونه سره بدل کړي

تنها اندړ

ادب ، تاریخ او فولکلور

د کابل لرغونی او تاریخي دېوال د واقعیتونو او افسانو په رڼا کې

د شیر دروازې دغره هغه لرغونی ، تاریخي او اوږد دېوال چې تقریبا له څه کم ۱۵۰۰ کالو یخوا ددغه غره په سرونو لاشونو کې، دیوه اوږده ښامار په څېر کږوږ له پیل آرتل نه د سهیل ختیځ ،بالاحصار، پلوغزېدلی دی ، ډېرو زمانو څه یادونه له څان سره لري کوم یې واقعیت او کوم یې افسانه دی ؟

څنګه د کابل ښاریانو لرمنځ هغه اوس هم په منځ العال ډول دا نقل قول موجود دی چې ددغه دېوال په جوړولو په زرګونو هغه کسان چې ددېوال د جوړولو پر مهال یې یا د وخت د پاچا نا فرماني کړې ، یا هم دا ډول پندره اوبا هم د تهذاب لېږه ترې لوېدلي ده ، خپ شوي دي ؛ دا تیوان هغه پوښتنې دي چې ارتباط د واقعیتونو په رڼا کې یې سپناوې وشي او ښېر جواب ورته مونډل کېدای شي ، څنګه دغه دېوال همدا اوس هم له سره تر پایه د یو تاریخي یادګار په توګه په ځای ولاړ دی او یا المشاهده یې هر لیدونکي د لرغونو زمانو انساني شا …

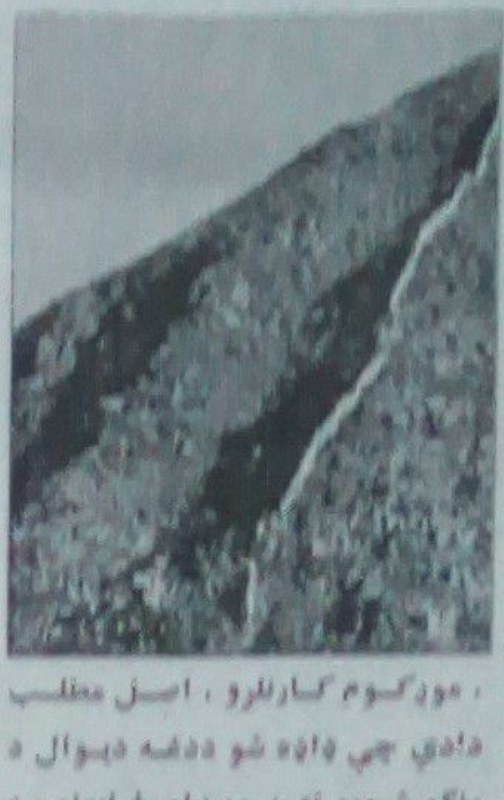

د سرمحقق سید محی الدین هاشمي «وینا څنګه وکړو؟» ژباړل شوی کتاب له چاپه را ووت

د مصطفی عمرزي په هاند او هڅو د «پور خرد» کتاب له چاپه راووت

په منځنیو پېړیو کې به که چا د خپلو څېړنو په ترڅ کې د طبیعت په اړه کومه نوې نظریه وړکړه او یا به یې داسې فرضیه وړاندې کړه چې له دې د مخه به چا نه وه اوریدلې نو د ارتداد په اتهام او یا په کوم …

ایراني استاد ناصر (پورپیرار) په لیت پرګ په د مقالو په شکل لیکلي او ښاغلي مصطفی عمرزي ددې مقالو د ارزښت او اهمیت په پوهېدو سره هغه را ټولې کړې او دیوې په زړه پورې عالمانه او هر اړخیزې سریزې په …

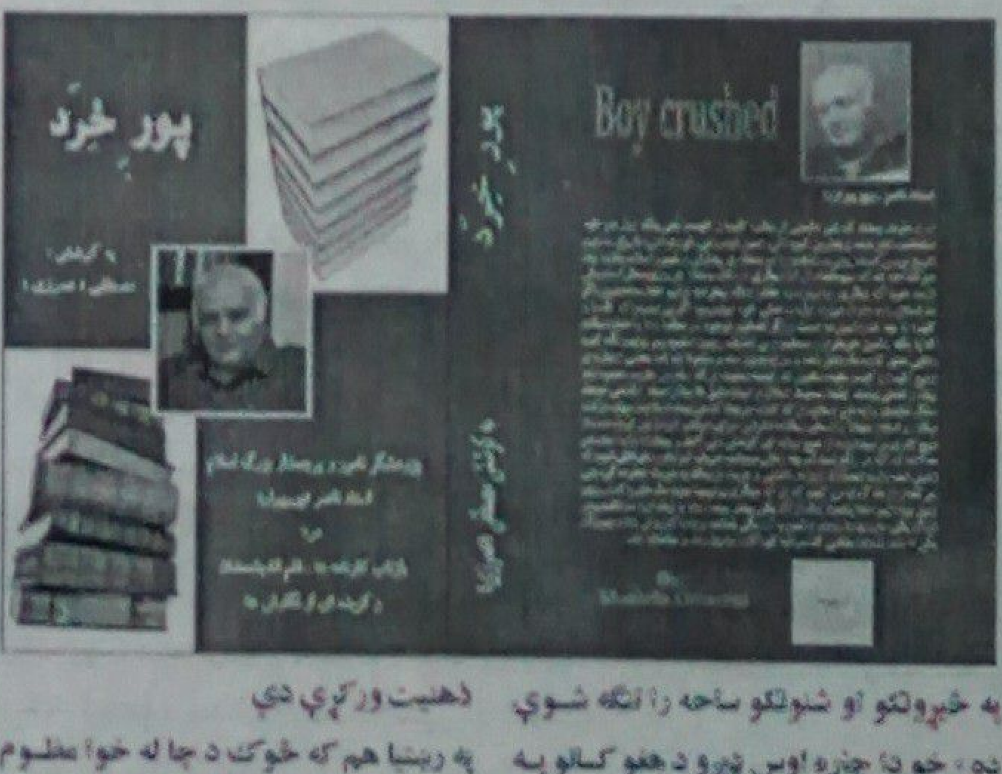

ملي، ولسي او فولکلوري سندرې

څېړونکی: محمد منګل

چېرته به نه وته نه کوره
په شیطنت ډمې توره
اوس به یې وژني له پیغوره
چې شیر علم دعجیم، اوري وینا
مایې ګناه حلالوینه
سندره نیکی
شیر علم فکر دموزې و
دتنکوبه پابو چاکړي مرګونه
شیر علم اصل کې هنګې و
پماکیو ، پوپو باندې چاکړي مرګونه
سروکی
دامیمونه خواره یې مره کړه
دیو کور دی شیطانې کوې په غلا
خبر کړي الله
....
راړي میمونه چې مانه نه حلالوینه
سره لاسونه وآریه واروهي ژړا کوینه
وه ژړا کوینه
لوبې
میمونه مې وړې وړې سنګې وهیه
توته په وینوکې، …
میموني وېلي شیر علمه
زما دخور ژړګې …
…

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرهنګ او دودونه

په اسلام کې د ښځو حقوق

قتیل خوږیاڼی

داسلام سپیڅلي دین دنري دټولو ادیانو په نسبت دښځې مقام درناوی کړی اوپه اجتماعي او سیاسي ډګر کې یې له نارینه وو سره یو شان حقوق ورکړي دي له ټولو مخکې یې ښځې ته دژوند حق ورکړي اوپه ژوندولو یې ددوی ښخول غندلي اومنع کړي دي ((بای ذنب قتلت)) له ښځو په تیره بیا له کونډو سره په بیلا بیلو ادیانو او مذاهبو کې بیل بیل ظالمانه سلوک کیده په یهودو کې به دمېړه ورورکونډې دژوندې ورور ملکیت شوه اوچې خلګه به یې خوښه وه هغې به یې ورسره کول هغې داحق نه درلود چې په خپله خوښه له چاسره نکاح وکړي په عیسویت کې که څه هم داخبره نشته، خوله کونډې سره دښکلي لپاره کومه طریقه نه ده پاکل شوې په هندوانوکې خودکونډې ژوندته له سره ضرورت نه لیدل کېده ټول عمر له خوشحالي اوسینګاره بې برخې وه.په عربوکې هم دغه رواج و، چې کونډه به دمیراث خورو ملکیت شوه ډول ډول تکلیفونه به یې وررسول اوچې چیرې به یې خوښه وه هلته به یې ودوله زموږ په ټولنه کې هم دکونډې دغه حال و، چې دیهودو اوعربو له کونډو سره و اوپه خینو خایونو کې لاتر اوسه دغه حال روان دي چې کونډه دمنقول اوغیر منقول مال په شان میراث ګڼل کیږي دمېړه له کورنۍ پرته بل خای نه شي ودیدلی دغه راز په عربو کې ښځې په عمومي توګه دخارویو اومالونو په څیر تجارتي مارکیټونوته وړاندې کېدلې اوهلته به دخارویو غوندې پرته له دې چې څه حق ورکړل شي خرڅیدلې چې دعکاظ تجارتي بازارې غوره اوژوندی مثال دي، خو دحضرت سیدالمرسلین محمدمصطفی (ص) په بعثت سره دغو ټولو ظلمونوته دپای ټکی کېښول شو او ښځوته دشریف انسان په سترګه وکتل شول، په عظیم الشان قرآن کې (۲۸۲) خایه د ښځې نوم راغلی اوددوی په نامه دنسا سور نازله شویده الله پاک (جل علی شانه) دقرآن عظیم الشان په (۷۱) یم ایت کې فرمایي زباړه ((نارینه مسلمان او مسلماني ښځې

دیوبل دوستان، اوساتندویان، دي په ښوکارونوسره امرکوي اوله بدوکارونوڅخه منع کوي لمونځ (دمعه) له ټولو ادابو سره سرته رسوي زکات ورکوي او د خدای (ج) او دهغه دپیغمبر (ص) اطاعت کوي همدوی دي چې پردوی باندې خدای زر رحم ورکړي بیشکه چې خدای دستر قدرت اوحکمت خاوند دی)) پیغمبر (ص) فرمایي ((څوک چې دمسلمانانو چاروته پاملرنه نه کوي دمسلمانانو له ډلې څخه نه دی)) اوبیا ((تاسې ټول دیوبل سرپرست یاستې اوهرڅوک د ترخپل لاس لاندې کسانو په هکله مسئول دی.)) خدای (ج) په قرآن عظیم الشان کې داسلام ستر پیغمبر ته لارښوونه ورکوي چې له مومنو ښځو څخه بیعت واخلي او فرمایي ((ژباړه)) ((ای پیغمبره کله چې مومنې ښځې په دې شرط چې دوی به له خدای سره څه نه شریکوي اونه به دوی غلا کوي اونه به دوی زنا کوي اونه به دوی خپل اولاد وژني اونه به په دروغو سره راتله کوي چې جوړوي یې په منځ دلاسواوپښو خپلو کې یعنی له خپله خانه هغه کوچنی چې له ناروا لارې څخه یې دخپل اولاد په توګه نیولی وي، خپل مېړه ته دې نسبت نه ورکوي اونه به له تاڅخه نافرماني کوي په معروف (نیکو چارو) کې نوته بیعت وکړه له دوی سره اوبخښنه وغواړه لپاره ددوی (ښځو) له خدایه چې خدای نه بخښونکی (دخطاګانو) اوډیر رحیم والادی (په انعام، اجرا وثواب سره) معروف په لغت کې پیژندل شوی ته وایي اوپه شریعت کې یې په داسې یو شان باندې اطلاق کیږي چې شرعاً اوعقلاً غوره شوی وي، نوله همدې امله دمعروف کلمه ټول هغه ګروتوته اوړیږي که سیاسي وي یاټولنیزې، سوله وي یا جګړه، خو چې دټولنې لپاره ګټور وي په برکې نیسي داسلام په لومړیو وختونو کې هم ګورو چې ښځو دخدای (ج) له پیغمبر (ص) سره دسیاسي اومعنوي مشر په توګه بیعت کاوه پردته دبي بي (زینب) (رض) بیعت نه کول

یا رابه نه ورکول اودیزینیانو په وړاندې مخالفت دخدای (ج) دپیغمبر (ص) په تاریخ کې شهرت لري چې څومره انقلابي اوسیاسي وي اوداسلام ستر پیغمبر (ص) فرمایلي ((ترټولو سترجهاد دظاهر رهبر په

مشهوري دې اودمسلمانانو خلیفه په سیاسي چاروکې دښځو دګډون مخه ندې لپاره چې دوی سیاسي دي نه نیوله دحضرت رسول اکرم (ص) په وخت کې ښځو په جګړوکې ګډون کاوه اودضرورت په وخت کې به یې دحضرت رسول اکرم (ص) سانه کوله لکه چې دکعب لور (نسیبي) داحد په جګړه کې خپل خان دپیغمبر (ص) سپر وګرځاوه اولیکلی یې دي چې دوولس خایه ټپي شوې وه له

کي دګوهر شاد اوپه اوولسمه پیړۍ کې د نور جهاني نوم دیادونې وړ دی فرانسوي سترټولپوه اوتاریخ لیکوونکی ډاکتر ګوستالیون دښځو دحقوقو اوولسیې په هکله ((داسلام اوعربو تمدن)) په نامه خپل کتاب کې لیکي ((اسلام له پوازې دا چې دښځې مقام یې دروند کړ بلکې لومړی دین دی چې پر دې کار یې لاس پورې کړ هغه حقوق چې قرآن اوفقهي کتابونو دښځو لپاره ټاکلي دي خوځلې له هغو حقوقو څخه زیات دي چې اروپایي ښځې یې لري)) ډاکتر ګوستالیون زیاتوي ((دهغو مطالبو له ډلې څخه چې داسلامي تمدن په وخت کې دښځو په اهمیت باندې دلالت کوي دادی چې زیاتره ښځې دپوهې اوکمال خښتنانې دي لکه چې دستر عالم دصبان دزوی جابر له خولې بي بي عایشه (رض) خوانه اومحترمه ښځه چې دخپل وخت ترټولو پوهه ښځه وه اویادلیني په نوم یوه بله ښځه چې له ډول ډول عقلي اونقلي علومو څخه په کافي اندازه خبره وه اوډیر ښکلي خط یې درلود په هسپانیه کې دمسلمانانو خلیفه به خپل ټول ارزښتناک لیکونه په هغې باندې لیکل همدا راز دفاطمې په نامه یوې بلې نجلۍ چې دخلیفه لیکونه به یې یا لیکل په کتابت کې یې دفضل اوپوهې خښتنان ټول حیران کړي وو اوهم یې یوه ډیره قیمتي کتابخانه درلوده چې په هغې کې یې ډول ډول قلمي کتابونه راټول کړي وو)) دیورنټیو دلایلو، دسلګونو ایتونو اواحادیثو اوداسلام دتاریخ دبیلابیلو صحنو په پام کې نیولو سره داننیجه ترلاسه کیږي چې اسلام ښځو ته په سیاسي مسایلو کې نه یوازې دګډون حق ورکړي، بلکې دهغو مسایلو ډول چې دښځو په وسیله سرته رسیږي او له ګټورو کارونوڅخه دي دنوان ترانداز یوړې په نارینه وواوښځو دواړو باندې فرض شوی دی په پای کې باید ووایو چې زموږ په اسلامي عقیده کې سیاست یوازې دټولنیزو چارو دتنظیم او اداري په معنی نه دي، بلکې دټولنې داصلاح او روزنې په مفهوم اودمدني ټولنې دجوړېدلو په معنا هم دی چې په حقیقت کې موږنۍ دنده اودماشوم پالنه په خپله یو سیاسي عمل دی

وړاندې دحقې کلمې ویل دي)) په قرآن مجید کې په کارونوکې دسلامشورې سپارښتنه شوې اوخطاب یوازې نارینه ووته نه بلکې ښځو او نارینه وو دواړو ته دی لکه چې داسلام ستر پیغمبر (ص) له بي بي خدیجې (رض) سره مشوره کوله اونورو اصحابو هم په مهمو مسئلو کې له خپلو میرمنو څخه نظر غوښته اوددوی انتقادي نظریاتو ته یې غوږ نیوه داهم دیادولو وړ خبره ده چې بي بي خدیجه (رض) لومړنۍ ښځه ده چې په اسلام مشرفه شوه اوداسلام په لاره کې لومړنۍ شهیده هم ښځه وه چې (سمیه) نومیده دحضرت عثمان (رض) دخلافت په وخت کې دحکم روی مروان خلیفه ته مشوره ورکوله چې دحضرت عثمان (رض) ښځې هم غوښتل چې په دې مورد کې خپل نظر څرګند کړي مروان غوښتل چې دهغې دخبرومخه ونیسي، خوخلیفه وفرمایل ((پریږده چې خبرې وکړي دهغې مشوره له تانه صادقانه ده)) دحضرت عثمان (رض) دخلافت په وخت کې په سیاسي چاروکې دبي بي عایشې (رض) لاسوهنې په تاریخ کې

هغو مشهورو ښځو څخه چې له رسول الله (ص) سره یې په جګړو کې ونډه درلوده ربعه اوعطیه او ایمان (بي بي عایشه، امیه اوسلیمه ام سنان، لیلاالغفاري اوذهاک اودعبدالمطلب لور نسیبي (رض) په عزت او درناوي یادې شوې دي له اسلامي حکمونو سره سم مسلماني ښځې په هغه صورت کې چې دمسلمانانو دامیرله خوا دوی ته نیابت ورکړل شوی وي، حق لري چې دښمن ته پناه ورکړي، دسولې په خبرو اواترو کې ګډون وکړي اوسیاسي شخړې حل کړي په هند کې دمسلمانانو دتسلط په وخت کې داور نګزیب او دده دسیال دیاکلو داختلافونوحل په برخه کې د بیګم جهان آرا رول دیادولو وړ دی همدارنګه تاریخ لیکونکو داورنګزیب اوشاه جهان دلانجې په حل کولو کې دجهان ارا دهلو ځلو یادونه کوي اولیکي چې ((بي بي جهان ارا له خپلو ټولوسیاسي مصروفیتونو سره سره دخپل وخت دصوفیانو له ډلې څخه هم وه اوددوو کتابونو لیکواله هم ده اوترټولو ستر یادګار یې داګره لوی جومات دی)) دمسلمانو ښځو له ډلې څخه چې په حکومتي اومملکتي سایلو کې یې ونډه درلوده دغه راز په هند کې درضیه سلطانې په هرات کې دتیموریانو په وخت

احمدیان، در رقابت با فلمسازان جهان

امرالله احمدیان، با ارایه نمایش‌نامه‌های جالب و دیدنی نخست در تیاتر و سپس وارد کار در سینما شده است. او اکنون در صدد رقابت با فلمسازان مشهور جهان می‌باشد. این سینماگر افغان با اشتراک در ورکشاپ‌های آموزشی با هنر تیاتر آشنا شده و در چندین نمایش‌نامه نیز نقش بازی کرده است. «چهره‌های ماندگار» نهادی است که به ابتکار احمدیان و محمدیعقوب امینی در هرات راه‌اندازی شده و فعالیت‌های متعددی را در عرصه هنر تیاتر و سینما انجام داده.

احمدیان، تا اکنون توانسته است بیش از ده‌ها نمایش‌نامه را در بخش تیاتر، نویسندگی و کارگردانی کند. از جمله نمایش‌نامه‌های وی که بینندهای زیادی داشته است، «لحظه‌ای برای خنده، رستورانت، سه راهی، تست بازیگری، مادرم روزت مبارک، لی وی ما، خواستگاری و تعبیر خواب» می‌باشد. احمدیان با ارایه نمایش‌نامه‌های تیاتر در ولایت هرات، توانست که چگونگی مدیریت تیاتر را در معرض توجه مردم و هنردوستان قرار دهد. این کار وی باعث شد که دیگر موسسات نیز حمایت شان را از این نهاد اعلام کنند. «چهره‌های ماندگار» تحت نظر وی در عرصه آموزش هنرمندان زن توانسته است شمار زیادی هنرمندان زن را رشد دهد. خاطره عزیزی، یکی از بازیگران موفق این گروه می‌باشد و از همین لحاظ، خاطره

فعالیت‌های هنری شان را انجام داده‌اند. تا هنوز سه نمایش‌نامه این گروه نمایش یافته است. مدت سه سال است، امرالله احمدیان و گروه هنری‌اش، مصروف آموزش هنرمندان و ساختن نمایش‌نامه‌های تیاتری بوده اند که با برگزاری ورکشاپ آموزش فلمسازی از سوی کشور انگلستان در این ولایت، آن‌ها نیز اقدام به ساختن فلمهای سینمایی نمودند. فلمنامه «یک شب زمستانی» که توسط احمدیان نوشته شده است، از سوی «نهاد بریتانیایی» به عنوان بهترین فلمنامه معرفی شده است و فلم «یک شب زمستانی» در جشنواره بین‌المللی دیدار تاجکستان به نمایش نیز رفته است. بعد از ساختن این فلم، امرالله احمدیان، فعالیت‌هایش را بیشتر متمرکز به سینما می‌کند. وی در دو فلم هنری با کارگردانی الیاس اکرمی، به عنوان دستیار کارگردان کار کرده است. امرالله که هدف نهایی‌اش در کارهای سینمایی را رقابت با فلمسازان دنیا عنوان می‌کند، می‌گوید «این کار هر چند مشکل است، اما با تلاش فراوان امکان‌پذیر خواهد بود.» او این بار در صدد تأسیس یک نهاد دیگر فلمسازی به نام «راوی» می‌باشد. البته فعالیت‌های گروهی این نهاد به گونه مقدماتی آغاز شده است. می‌توان «فلم جمیله» را آغاز کار این گروه پنداشت. در این فلم، در کار کسانی که در نقش دستیار، کارگردان، فلمبردار، نورپرداز، صداپردار، و دیگر

عزیزی به عنوان بهترین بازیگر زن در افغانستان شناخته شده است. این گروه با راه‌اندازی آموزش هنر سینما در بخش‌های مختلف، جوانان را جذب کرده و با همکاری مدیریت تیاتر ولایت هرات و آمریت امور جوانان این ولایت و همچنان به همکاری موسسه «لینکلن امریکایی» صنف‌های آموزشی را تشکیل داده و

فعالیت‌های تخنیکی کار کرده‌اند. در حدود ۱۵ بازیگر دختر و پسر که شامل گروه «راوی» می‌باشند نیز نقش دارند. فلم «خشت خام» به کارگردانی الیاس اکرمی به همکاری گروه «راوی» ساخته شده و امرالله احمدیان در نقش مرکزی ظاهر شده است.

صمدعلی نوازش

د سندرغاړي کېدو لپاره باید د موسیقۍ اصول زده کړو

کلیوالي سندرغاړی اسد قاسمي داستاد قاسم بخش شاګرد دی، له ۲۲ کلونو راهیسې سندرې وایي دغه هنرمند ۱۰ کاله په کلیوالي کې تېر کړل او خپل هنرته یې په جلاوطنۍ کې دوام ورکړ کله، چې نوی دولت منځ ته راغی بیایې دسندرو په ویلو پیل وکړ، کابو ۱۲ کاله یې دغه کارته دوام ورکړ او همدا اوس هم سندرې وایي

په دې اړه هېواد ورځپاڼې له نوموړي هنرمند سره مرکه کړې، چې تاسې درنو لوستونکو ته وړاندې کېږي

پوښتنه دبه سندرغاړي کېدو لپاره څه باید وشي؟

ځواب دبه سندرغاړي کېدو لپاره باید، چې دموسیقۍ اصول زده کړو، نو هغه مهال یوکس به هنرمند کېدای شي، چې به شعرولولي، دلوست اوسواد له نعمت څخه برخمن وي او دموسیقۍ د مشرانو اومخکېنانو درناوی وکړي سندرغاړي دنورو سندرغاړو دشعر ونو سره باید، چې بلدتیا ولري او دموسیقۍ هنر داستادانو

ترلارښوونې لاندې زده کړه وکړي

پوښتنه دتېروکلونو په پرتله دسندرغاړو شمېر اوس ډېر شوی، خو دسندرو اودموسیقۍ دالاتو په غږولو او اوریدلو کې ستونزې پرتې دي، دغه ستونزه څنګه لرې کېدای شي؟

ځواب په اوسنیو شرایطو کې هېوادوال اقتصادي ستونزې لري، خانګړي دموسیقۍ زده کولو ښوونځي نشته خو دخینو مشکلاتو له مخې خینې

ښاغلی اسد قاسمي

سندرغاړي نه شي کولای، چې دغه ښوونځي ولولي، چې موسیقي داستادانو ترلارښوونې لاندې زده کاندي، نوځکه خینې هېوادوال دموسیقۍ له اصولو پرته، داقتصادي ستونزو دلرې کولو په موخه دموسیقۍ په مسلک کې داخل شوي دي کوم کسان چې په دغه مسلک کې خانونه داخلوي باید، چې په دې مسلک کې خانونه پوه کړي، چې په ټولنه کې دخلکو له خوا لقدیر او ومنل شي

پوښتنه خنګه دې موسیقۍ ته مخه وکړه؟

ځواب زما کورنۍ دکابل دخرابات په سیمه کې ژوند پرمخ بیوه، ما هم له ماشومتوب راهیسې له موسیقۍ سره مینه پیدا کړه، نوځکه موسیقۍ ته مې مخه وکړه له ۲۲ کلونو راهیسې کلیوالي سندرغاړی یم او دهېوادوالو دخوښیو په محفلونو کې سندرې وایم

پوښتنه کوم خوانان، چې له موسیقۍ سره مینه لري او غواړي سندرغاړي شي، په دې لاره کې بریالیتوب ته درسېدو لپاره کوم اصول باید ومني؟

ځواب موسیقي دنورو هنرونو اوعلومو په شان خان ته اصول لري، سندرغاړي اړ دي، چې دموسیقۍ اساسات او اصول زده کاندي اوهم داخلاقو له پلوه باید چې پابندوی بل داچې موسیقي په نظري اوعملي توګه تمرین کړي، پرته له دغو لارو چارو څوک هنرمند اوسندرغاړی کېدای نه شي

پوښتنه ستاسې پرووړاندې کومې ستونزې پرتې دي؟

ځواب په تېروکلونو کې دهېواد ولایتونوته، په ودونو اوخوښیوکې د سندرغاړي په توګه تلم، خو اوس دامنیتي ستونزو له امله په ټولیزه توګه سندرغاړي نشي تلای دهېواد امنیتي څواکونه باید، چې ددغې ستونزې دلرې کولو لپاره پاملرنه وکړي، چې سندرغاړي وتوانیږي دهېواد ولایتونو ته دهېوادوالو دخوښیو په محفلونو کې دګډون په موخه سفر وکړي

هېواد ـ نوري

د ښځو دیارلس کلنې لاسته راوړنې دې خوندي شي

سوله او ثبات د ښځو لپاره یوه خانګړې معنا، مفهوم او ارزښت لري او د څه باندې دریو لسیزو جګړو او ناورینخوالي له کبله سولې او آرامۍ ته لېوال او سترګې په لاره دي، څکه په دې تېرو کلونو کې یې د ټپل شوې جګړې له کبله دژوندانه ټولې خوښۍ او نېکمرغۍ له لاسه ورکړې او کلونه کلونه یې د جنګ ترخ زهر څکلي دي. د افغانستان د ښځو لپاره او امید دا دی چې د دوی په ژوند کې مثبت بدلون راشي. د افغان ښځو او ولس ډېره مهمه او عمده غوښتنه دا ده چې د افغانستان د خلکو او د ښځو هغو ارزښتونو او لاس ته راوړنو ته دې درناوی وشي، کوم چې په تېرو ۱۳ کلونو کې یې ترلاسه کړې دي. له مخالفینو سره د روغې جوړې خبرو، د مدني ټولنو او هغو بنسټونو چې د ښځو د حقونو د ساتنې په خاطر کار کوي؛ اندېښنه راپارولي او په وار، وار یې د بېلابېلو غونډو، پرېکړو په ترڅ کې له حکومت او نورو هغو کسانو څخه چې په دې کار کې په یو ډول نه یو ډول دخیل دي غوښتي چې په دې پرېکړو کې دې د افغان ښځو هغه لاسته راوړنې او ګټې نه ترپوښتنې

لاندې را نه ولي چې د تېرو کلونو په ترڅ کې یې د ډېرو ستونزو په ګاللو او د قربانیو په ورکولو ترلاسه کړې دي. که په هېواد کې د ښځو تېر تاریخ ته ځیر

سیاسي، ټولنیزو، روغتیایي، ښوونې او روزنې، سوداګرۍ او نورو برخو کې په خپل کار او بې ساري زیار سره د پښې د اینودلو ځای پیدا کړي چې له نېکه

راوړنې تر پښو لاندې کېږي. نو په وړاندې به یې ودرېږي. ښځې د ټولنې نیمایي برخه جوړوي او حکومت هم نشي کولی له دې سترګې پټې کړي. نو کله چې موږ ښځې د ټولنې نیمایي برخه جوړوو، نو باید حکومت زموږ هیلو او غوښتنو ته غاړه کېږدي. د ښځو نظر، د ښځو پرېکړې او حضور باید نور له سمبولیکې او فیشني بڼې څخه را ووځي او په رښتینې بڼه په سیاسي او ټولنیز ډګر کې په ګوتبوب سره راڅرګندې شي. اوس نو افغان ښځې هغه د دیارلسو کلونو ښځې نه دي، بلکې ډېرې فعالې او خوځنده دي، خو د دوی اندېښنه له دې کبله ده چې وروسته تر دې او د دې مصالحې په راتلو سره به خپل بیا د کورونو د څلورو دېوالونو بندیوانې نه شي، څکه تېرې تجربې دا په ګوته کوي، هغه کسان چې له اوسني دولت سره په مخالفت کې واقع دي، ټول یې ښځې ته د دویم جنس په سترګه ګوري او په ټولنیز او سیاسي ډګر کې د دوی د کار او فعالیت کولو مخالف دي او نه غواړي ښځه په کورنۍ او ټولنیز چاپېریال کې د یوه مستقل یا خانګړي شخصیت په توګه وپېژندل شي.

شو، نو دا څرګندیږي چې دیارلس کاله مخکې ښځې له ښوونې او روزنې، روغتیایي آسانتیاوو، سیاست او په ټولنیزه توګه په ټولنیزو چارو کې له هرډول ونډې اخیستو څخه بې برخې وې. خو د یځوالي جمهور رئیس حامد کرزي د حکومت په راتګ او په هېواد کې د بېلابېلو مدني ټولنو له فعالیت سره سم، زموږ خویندو هم په ټولنیزو چارو کې په ګډون سره خپل ګټورتوب څرګند کړ. په تېرو لسو کلونو کې یو شمېر ښځې په دې وتوانېدې چې د ټولنې په بېلابېلو

مرغه ډېرې ښې هم وځلېدې. له ښې خوا په هره دوره ټاکنو کې د رای ورکوونکو ښځو ګډون، په پارلمان کې د ښځو ۲۵ فیصده شتون او د ټولنیزو چارو په بېلابېلو برخو کې د دوی فعال او خوځنده ګډون د یوې نېکمرغه راتلونکې زېرې ورکوي. یو شمېر ښځې په دې باور دي چې سوله د افغاني ټولنې ترټولو ارزښتناکه او سپېڅلې غوښتنه ده چې باید ژامنه شي. که ښځې په دې وپوهېږي چې د سولې راوستلو لپاره د هغوی حقونه او لاسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپورت نړۍ

د کرېکټ بورډ اداره د دولت ځانګړې پاملرنې ته اړتیا لري

د افغانستان د کرېکټ بورډ عمومي رئیس نسیم الله دانش او ددغې ادارې دوه تنه نورو غړو د افغانستان د اسلامي جمهوریت له دوهم مرستیال سرور دانش سره په کتنه کې د کرېکټ بورډ عمومي رئیس نسیم الله دانش له د ورکړل شوي دنده مبارکي ووېله او دوی ته یې د بریالیتوبونو غوښتنه وکړه. دانش د کرېکټ لاسته راوړنې د ټول ملت لاسته راوړنې وبللې او په افغانستان کې یې د بورډ سپورتونو ترمنځ دغه ورزش ته لارې راوړې ویاړونه او خوشحالي یې ستاینه وبللې. لوموړي د نوې مدیریت له کارې پيله ستاینه وکړه او ویې ویل چې باور لرو چې د نوي مشرتابه د غوره پلانونو او کوټلو ارادو پر مټ به د کرېکټ بهیر له نوي رنګونو ځخه ډېر شي. لوموړي د کرېکټ بورډ چارواکو ته وویل چې، د کرېکټ بورډ ادارې ته د ټل حقوق د دفتر دروازې پر مخ خلاصې دي او د خپل دفتر رئیس ته یې سپارښتنه وکړه چې ...

هر څه وړاندې به د کرېکټ بورډ ادارې بورډ د اړتیاوو چارو او وړاندیزونو ته لومړیتوب ورکوي. دوهم مرستیال سرور دانش د افغانستان کرېکټ بورډ عمومي رئیس ته وویل چې، دوی له د کرېکټ بورډ غوښتنو ته لومړیتوب ورکړي او [illegible]

زیاته یې کړه چې، د کرېکټ بورډ اداره دې خپلې غوښتنې په لیکلي ډول د لومړي دفتر ته وسپاري، چې د اړتیاوو مخې په ترڅ کې اجرا شي. د کرېکټ بورډ عمومي رئیس نسیم الله دانش وویل چې، موږ به هوډمنو کامونو او لوړو ځلو اخیستلو ددې ژمنې کاري لومړیتوبونه به د [illegible]

[illegible]

انګلېنډ خپلې لوبډلې ته نوی مشر وټاکه

انګلېنډ د یوې ورځنۍ نړیوال جام سیالیو لپاره د لوبډلې پخوانی لوبډل مشر الیسټر کک لرې او پر ځای یې موږګان د ددغې لوبډلې لوبډل مشر وټاکه. الیسټر کک د انګلېنډ یو له پیاوړو لوبغاړو ځخه دی. خو وروستي ورځې د کک لپاره د کرېکټ له نظره ښې ورځې نه وې. لوبډلې په تېرو سیالیو کې ډېره خرابه لوبه وکړه چې په همدې اساس د انګلېنډ کرېکټ بورډ د لوبډلې پر ځای موږګان د دغې لوبډلې د نوي لوبډل مشر په توګه معرفي کې. په روانه میاشت د انګلېنډ او سریلانکا لوبډلو ترمنځ ۷ یوه ورځنۍ لوبې وشوې په دغو لوبو کې د انګلېنډ لوبډلې ۵-۲ سره د سریلانکا [illegible]

[illegible]

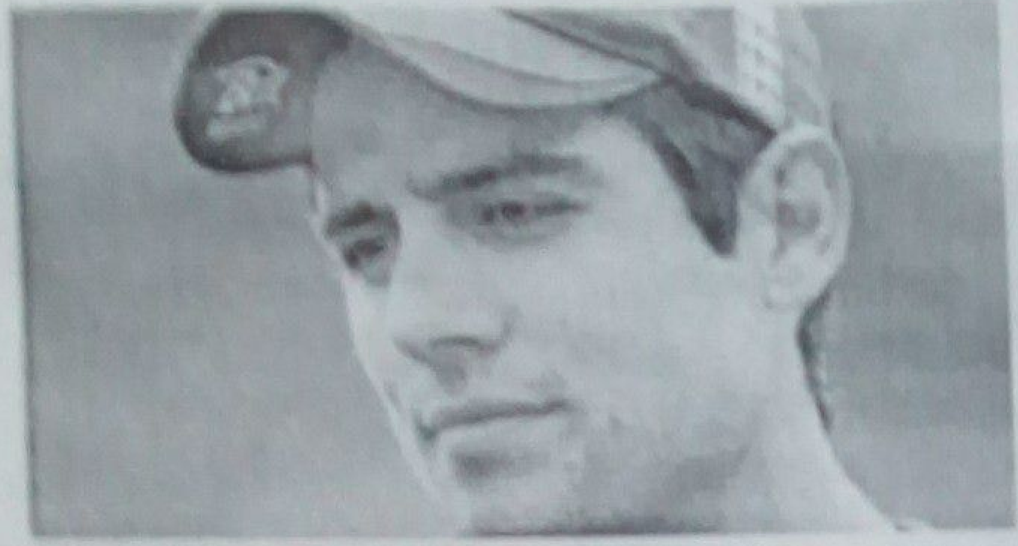

[illegible]

د پاکستان مشهور لوبغاړی شاهد اپریدی کرېکټ پرېږدي

[illegible]

[illegible]

ریال ماډرېډ د شخصي لوبډلو نړیوال جام وګاټه

[illegible]

[illegible]

سویلي افریقا د ویسټ انډیز لوبډلې ته په ستر توپیر ماتې ورکړه

[illegible]

[illegible]

استرالیا بیا هم هندي لوبډلې ته ماتې ورکړه

[illegible]

کرېکټ بورډ په کاري برخه کې د نویو پرمختګونو ژمنه ورکوي

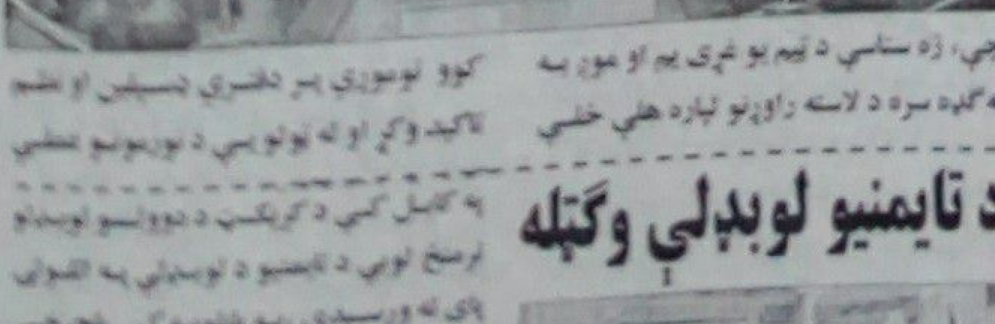

[illegible]

کینیا د ماتې خوړلو لړۍ ته ادامه ورکړه

[illegible]

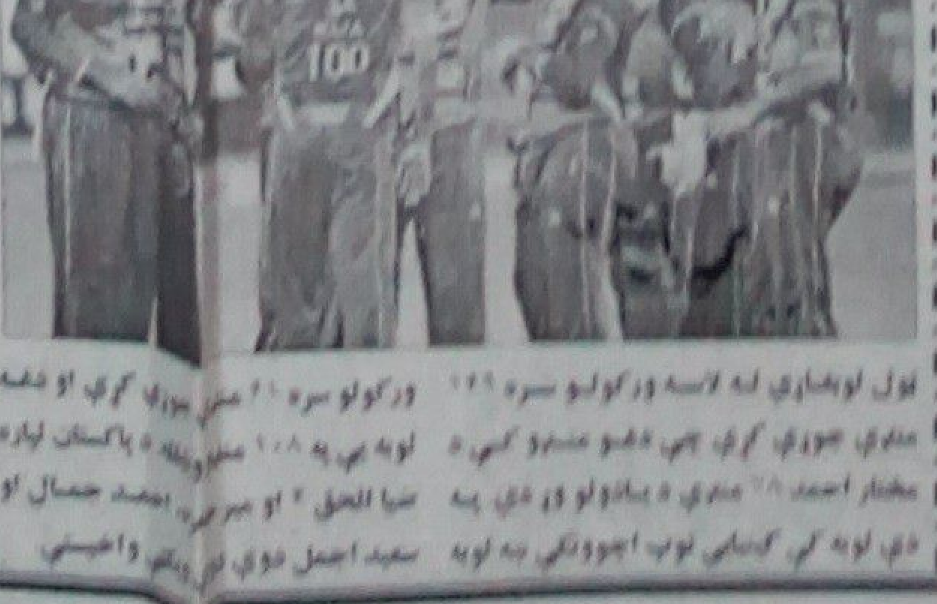

[illegible]

د کابل د کرېکټ اتلولۍ د ټایمنیو لوبډلې وګټله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(c) ketabton.com: The Digital Library

اقتصاد او سوداګري

د چین او افغانستان ترمنځ سوداګرۍ پراختیا موندلې ده

داقتصادي پرمختګونو نړیوال ننداړتون په دې وروستیو کې دچین په جمهوریت کې پرانیستل شو په دغه ننداړتون کې دنړۍ د بیلابیلو هیوادونو استازو ګډون درلود، چې دافغانستان داقتصادي پرمختګونو دننداړتون رئیس هم دغه ننداړتون ته ور بلل شوی و په دې اړه هیواد ورځپاڼې دسوداګرۍ اوصنایعو چارو وزارت داقتصادي پرمختګونو دنړیوال ننداړتون له رئیس الحاج محمد امین تره خیل سره مرکه کړې، چې درنو لوستونکو ته وړاندې کیږي

پوښتنه دچینا ایروشیا سوداګریز ننداړتون دپرانیستلو بهیر څنګه و؟

ځواب دچین او افغانستان ترمنځ سوداګرۍ پراختیا موندلې ده. دغه نړیوال ننداړتون هرکال دسوداګرۍ د پراختیا ، ودې اوپانګونې اودچین هیواد دسوداګریزو اړیکو دغښتلي کولو په موخه دچین جمهوریت دارو مچي په ښارکې جوړیږي دغه ننداړتون د ۲۰۱۴ زیږدیز کال دسپتمبر په لومړۍ په داسې حال کې پرانیستل شو، چې دنړۍ دبیلابیلو هیوادونو رسمي دیپلوماتانو، دچین دسوداګرۍ چارو وزارت مرستیال، دچینا دسوداګریز ننداړتون سکرتر جنرال، دسنکیانګ ولایت والي اوهمدارنګه په چین کې دافغانستان استوګن سفیر ښاغلي فراهي هم ګډون درلود

دننداړتون دپرانستلو غونډه دچین جمهوریت دملي سرود په غږولو سره پیل شوه په جوړوشویو مراسمو کې دچین دسوداګرۍ وزارت مرستیال، دسنکیانګ والي اودچینا ایروشیا ننداړتون سکرتر جنرال هراړخیزې خبرې وکړې اودسوداګرۍ داړیکو په ټینګولو، اقتصادي همکاریو، پانګونې او دچین دصادراتو او وارداتو دپراخوالي په اړه یې ټینګار وکړ او ګډون کوونکو استازوته یې ډاډ ورکړ، چې دچین هیواد به دسوداګرۍ دغښتلي کولو په تړاو له نورو هیوادونو سره له هر راز هلوځلو څخه ډډه ونه کړي اوپه دې لاره کې به سوداګروته آسانتیاوې برابرې کړي

وروسته له دې ګډون کوونکو استازو اوملمنو له ننداړتون څخه لیدنه وکړه اوجوړ شوی هال دافغانستان دسفیر فراهي له خوا په ربن کې پرانستل شو

په دې سوداګریز هال کې ګډون کوونکو استازوته دافغانستان دتولیداتو د کیفیت ، دتولید سیمه او بهرنیو هیوادونو ته دکلني کچې دصادرولو بهیر وړاندې شو او همدارنګه دقوانینو، د سوداګرۍ د مقرراتو، پانګونې ، آسانتیاوو اوسوداګریزې پانګونې په اړه پوښتنو ته ځوابونه وویل شول

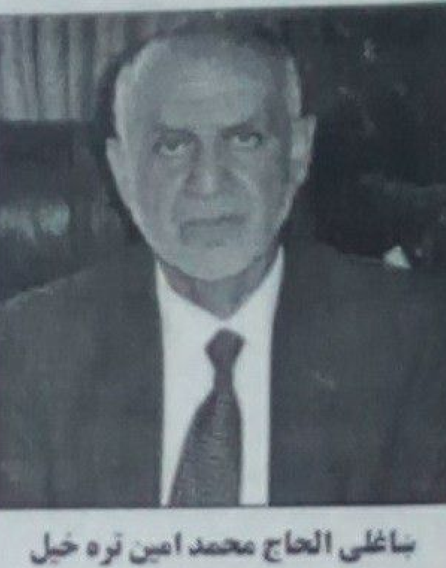

ښاغلی الحاج محمد امین تره خیل

پوښتنه په دغه نړیوال ننداړتون کې دافغاني سوداګرو ونډه څنګه وه؟

ځواب کومې سوداګریزې غرفې چې په اړوند هال کې دافغانستان له لورې پرانیستل شوې وې له کیفیت څخه ډکې غرفې دګډون کوونکو سوداګرو لپاره چمتو شوې وې په دغه نړیوال ننداړتون کې ۹۰ سلنه سوداګریز توکي چې ننداړې ته وړاندې شوي وو وپلورل شول او ننداړتون لاسته راوړونکی وبلل شو او دډې په ترڅ کې دهیواد دسوداګرو اودچین اونورو هیوادونو دکمپنیو ترمنځ دسوداګریزو توکو دتبادلې په تړاو تفاهم لیک وشو اوګډون کوونکو هیوادونو دسوداګریزو اړیکو پرسرټینګار وکړ

ده وویل دچین داقتصادي ریفورم دټولنې مرستیال فن جنګ خبرې وکړې اودچینا ایروشیا داقتصادي پرمختګ لپاره یې ټینګار وکړ او دنورو همکاریو ژمنه یې هم وکړه

دسکرتریت دبورد رئیس زینګ چوغونګ ، دچین ایروشیا اودنورو هیوادونو استازو په خپل وار سره خبرې وکړې

پوښتنه دورېښمو لارې دبیا پرانستلو په تړاو څه وشول؟

ځواب دورېښمو داقتصادي کمربند دغونډې په اړه اویه چین کې دګډون کوونکو هیوادونو دسفیرانو اودیپلوماتانو په ګډون دورېښمو داقتصادي پرمختګ لپاره ، چې دسویلي آسیا او دمنځنۍ آسیا هیوادونه دلویدیځو هیوادونو سره نښلوي دغه پروژه دتاریخ دېره ګټوره پروژه ارزول شوې ده

داقتصادي پرمختګونو دننداړتون رئیس دیوې بلې پوښتنې په ځواب کې وویل دچین جمهوریت دقوانینو اومقرراتو پربنسټ دچین دسنګیانګ ولایت دشرکتونو اتحادیه ، دودې ، ساختمان، دپراختیایی کمربند اوداقتصادي پرمختګ دلده په چین کې لرې او د ۲۰۰۰ کمپنیو په شمیر په کې تضمین شوې دي اوټولې اقتصادي موعګانې لکه ساینس،پوهنه ، فرهنګ ، روغتیا ، سپورټ اودمالي چارو مشرې کوي دغه اتحادیه ارزښتمن تاریخي رول داقتصادي پرمختیاپه برخه کې لرې اودکرنې ،صنعت، ترانسپورټ،سوداګرۍ ، مراسلاتو اوملي اقتصادي ودې ملاتړیې هم کړی دی او دچین داقتصاد دپراختیا لامل هم شوی دی او دهمدغو چارو په پایله کې چین دنړۍ دیوستر ځواک په توګه بدل شوی دی

پوښتنه افغاني لورې دچین دکمپنیو له اتحادیې سره دسوداګرۍ دپراختیا لپاره څه وکړل؟

ځواب دافغاني لورې استازی دسنکیانګ ولایت دکمپنیو له اتحادیې سره په اړیکه کې شول اودتجربو ، دطبیعي سرچینو دمطالعاتو اوله هغو څخه ګټه اخیستنه، دسوداګرۍ وده اوپراختیا او په ټولو سوداګریزو برخوکې دټولنیزې سوکالي څخه دګټې پورته کولو لپاره یوټیم یابوه اداره دسوداګرۍ وزارت په چوکاټ کې دکاریوهو او متخصصو کسانو اوتجربه لرونکو په شتون جوړه کړې او داقتصادي کمربند دکمپنیو داتحادیې دمطالعاتو په اړه له چین سره اړیکې نیول شوې دي، چې دغه بهیر به د هیواد په اقتصادي پرمختګ کې دپاملرنې وړ پایلې له ځان سره ولري او موږ به وشوکولای خپل دردېدلي ولس ته دخدمت جوګه شو دچین جمهوریت دسنکیانګ ولایت سوداګریز مارکیټ دافغاني سوداګرو لپاره پراختیا موندلې ده اود اقتصادي راکړې ورکړې په بازارتو دشوی او دافغانستان دصادراتو کچه هرکال لوړه شوې ده

هیواد _نوري

((کرنې ته دې پراختیا او پاملرنه...

چې دغه وزارت د هغو په رڼا کې د کرنیزو پروګرامونو او پروژو په پرمخ بیولوکې استفاده وکړي د کرنې او اوبو لګولو وزارت سرپرست وویل افغانستان یو کرنیز هیواد دی چې په سلوکې نږدې ۸۰ وګړي یې په کرنې او مالدارۍ بوخت دي او د مالي امکاناتو د رامنځته کېدو او د کرلې د بنسټونو د جوړولو په صورت کې به دغه وزارت وکولای شي د دولت زیاته بودجه تمویله کړي په دغه کنفرانس کې یو شمیر ماهرانو د هیواد د کرنې حالت او له ستونزو څخه د وتلو لارې چارې په خپلو پیشنهادونو کې وړاندې کړې باختر

په نړیوالو بازارونوکې د تېلو بیه بیا...

زیات کمښت تجربه کړې وه؛ په دې وروستیو کې لږ څه لوړه شوه خو د روانې اونۍ د معاملو په پیل کې بو څل بیا راټیټه شوه په منځنۍ ختیځ کې د تېلو یوشمیر تولیدونکو یکشنبې په ورځ په ابوظبي ښارکې د کنفرانس په ترڅ کې د بیو د لوړیا په مقصد د تولید له هر راز کمښت سره مخالفت وکړ د سعودي عربستان د تېلو وزیر علي النعیمي وویل که څېرې د (اوپک) غیر غړي هیوادونه وغواړي تولید کم کړي نوموړي هرکلی کوو خو عربستان به دخپل دتېلو تولیدکم نه کړي د عربي متحدو اماراتو د تېلو وزیر سهیل المزروعي هم څرګنده کړه چې اوپک یا د تېلو تولیدوونکي سترشل هیوادونه به د تېلو د بازار د پیاوړتیا لپاره هیڅ اقدام ونه کړي، اوپک د نړۍ د تېلو دریمه برخه تولیدوي

پاکستان ۵۰۰ افراطیان...

د دغه یرغل مسوولیت د تحریک طالبان پاکستان ډلې پرغاړه واخیست او ویې ویل چې په دې سره یې پر قبایلي سیمو د پاکستان د پوځ د عملیاتو غچ واخیست. د پاکستان پوځ د ۲۰۱۴ م کال له دوبي راهیسې له افغانستان سره په سرحدي قبایلي سیمو کې د وسله والو طالبانو او القاعدې پرضد عملیات پیل کړي دي. د دغه هیواد د پوځ د معلوماتو له مخې په دغو عملیاتو کې تر اوسه پورې ۱۷۰۰ یاغیان وژل شوي دي. خو دېر کسان پر دغو عملیاتو نیوکې کوي او وايي ،چې ګڼې دا عملیات د ترهګرۍ او اوربکي پرضد نه بلکې د پاکستان د سیاسي مخالفینو پرضد دي ،چې له پنجابه ازادي غواړي

افغانان خپلې لاس ته راوړنې د طالبانو...

پاکوبسون دغه جمله چې فیلډمارشال پیټر شتروک په هغه وخت کې کړې وه، استعاري معنی لري. هغه په دې اړه اشاره هغو پېښو ته وه چې په هغه وخت کې د لویدیځو هیوادونو په سرکونو کې رامنځ ته شوې وې، لکه په واشنګټن، نیویارک او یا وروسته په لندن او مادرید کې. او اوس هم په دې ورځو کې د لویدیځې نړۍ په دیرو ښارونو کې سرې ویني. د هغه له دې جملې څخه هدف دا ؤ چې زموږ د وګړو د سولې او امنیت څخه هغو خپلونو کې دفاع نه کیږي، چیرته چې دغه جملې سره دخوړ کیږي. الکې هغه چې دغه جملې طرحه اعلان کیږي دا دلیل ؤ چې موږ افغانستان ته تللو او ۱۳ کاله دلته پاتې شوو په همدې وجه موږ له افغانانو سره مرسته کوو موږ ګډې کمي لرو چې یاد افغانستان په خاوره کې به تروریستي رژیم رامنځ ته نه شي.

دویچه وېله ښاغلي پاکوبسون تاسې د آلمان د پوځ د یو منصبدار او اوس د ایساف د قوماندان د مرستیال په توګه له څه ډول یو احساس او انګیرلې سره له دې هیواد سره مخه کوی؟

پاکوبسون زه لا تر اوسه له دې هیواد سره مخه په نه کوم زه به د «بېرته راګرځېدونکي» ماموریت په چوکاټ کې شپږ میاشتې نور هم په دې دنده کې پاتې شم او د ایساف د قوماندان د مرستیال په توګه به له دغه ماموریت سره مټیا ولرم. زه له دې مخکې په ۲۰۱۱ او ۲۰۱۲ کلونو کې هم دلته وم. زه د زړه له کومې او خوښۍ سره بېرته افغانستان ته راغلم، ځکه د دې هیواد خلک پر ما ګران دي او د دوی لپاره د سولې پېرزوینه لرم زه هیله من یم چې دا هیواد وروسته له ۳۰ کلونو جګړې څخه بالاخره ولسواکۍ چې د زورزیاتي تر ټول کړي، متفاوت ته د پای ټکي کیږدي او دولتي عادي ژوند ته بېرته ستون شي زما لپاره دا یو تېر نه او بایسته پاداش دی چې د هغو ماشومانو چې ښوونځیو ته ځي او د دې هیواد راتلونکي دي، ستړګو ته ګورم زه د زړه له کومې افغانستان کې یم او د دې هیواد دخلکو لر څنګ ولاړ یم او غواړم د زړه له کومې له هغوی سره مرسته وکړم کله چې تیر خل بیرته خپل هیواد ته ستون شوم، نو د افغانستان یوه کوچنۍ خاطره مې له ځان سره یوړه او دا خل د راتلونکي کال د جون په میاشت کې به هم دغسې یوه خاطره له ځان سره ورم.

له افغانستان سره د نړیوالې ټولنې له پوځي...

هیوادونومرستې دنړیوالې خیر لوړولو اوهغه له خپلو شخصي ګټو بسکار کړي اویا دهغو دلګولو په برخه کې دنیر حکومت په خیر له ناغیړیو اوفسادونوڅخه کارواخلي اوافغاني چارواکي له خپلو بهرنیو اوکورنیوشرکتونو، کمپنیو، انجوګانو، قراردادیانو اونیکه دارانوسره دناوړو جوړښتونو او معاملو له مخې دمرستندویو هیوادونومرستې لوټ تالان کړي اوپه خپلو جیبونوکې یې واچوي او خانونه پرې ورسوي. دافغانستان جمهور رئیس په تیرو دیارلسو کلونوکې په افغانستان کې ددغه ډول زیاتو فسادونو دشتون په اړه دلیدن اوناوړو دغونډلیزو درڅخه والو هیوادونودخپلواستازودګرګندونوپه غیرګون کې په کلکه دادنه وکړه چې له دې وروسته به دفاصبانو ، زورواکانو، فاسقانو اوفاسدانو په ګډون هیڅ سپین سترګي، سرزورې اوخپلسري زورواکي اولوټمارانو دا اجازه ورنه کړي چې له افغانستان سره دمرستندویو هیوادونو دمرستولوټولو ته زړه به کړي اوپه خپلو شخصي جیبونوکې یې واچوي اوکه نه نو دکابل بانک دلوټمارانو، فسادانو اوفاسقانو په څیر له برخلیک سره به مخ رسوا اوبرېنډ شي اوپرخپلو جزاګانو به ورسیږي په تیرودیارلسو کلونوکې په هیواد کې داسې زیاتوفسادونو ته په پام سره دادیادولې وړده چې غاصبانو په تیرودیارلسو کلونوکې له دوملیونوجریبوځخه زیات دولتي اوشخصي ملکیتونه غصب کړي دي، لوټمارانو دکابل بانک نهه سوه ملیونه امریکایي ډالره اختلاس اوغلا کړي دي، دزر اوزور خاوندانو اوزور واکانو دیولیم ملیاردو افغانیو برابر دولتي بریښنا غلا کړي ده اوهم یې ترڅنګ دمرستندویو هیوادونو نږدې اته ملیارده امریکایي ډالره مرسته هم یې خایه تګولي ده چې له نشه یې توکیو سره دمبارزې له پاره شوې وه اوهم دهیواد په دولتي اداروکې داصلاحاتو دراوستلو اودملکي خدمتونو دسرله رسولو په برخه کې دنړۍ دمرستندویو هیوادونو اووه اتیم ملیارده امریکایي ډالره په سمه اومعقوله اوشفافه توګه نه دي لګیدلي اوهم ترڅنګ یې له افغانستان سره نړیوالومرستندویو ملیاردونو امریکایي ډالرو پورې دامریکا پراختیایي او بشري مرستې په شفافه توګه نه دي لګیدلي ، همدا لامل دی چې له تیره یمه مرلې ښکلي پاڼې یې هم له دې دافغاني اودغه ډول زیاتره مرستې دوخت دفاسدانو اوفاسقانو په جیبونوکې لویدلي دي، دتګې دتګي ساني اوآسمان ځکي برجونه ، یې پلانه ښارګوټي اودامي نوری استهلاکي پروژې یې پرې جوړې کړي دي اویاني په تورګسي پرې بانکه اچونه کړې ده. افغان نوی دولت باید زیاته هڅه اوهاندوکړي چې له دې وروسته به هیواد کې د اداري فسادونو پرضد دمبارزې په برخوکې په دغه ډول غونډونو کې له نړیوالو سره خپلو شویو ژمنوته دعمل جامه ورواغوندي اویرمټ دی له هیواده دفاسدانو، فاسقانو اوغاصبانو تعریفي ټول کړي اویرځای دی په پوره شفافیت او صداقت سره دهیواد داقتصادي اوامنیتي چارو دپرمختیولو له پاره دنړۍ دمرستندویو هیوادونو ددغه ډول پوځي اوانکشافي مرستو له کارولو اولګولو څخه کار واخلي اویرمټ یې په هیواد کې دوانو امنیتي او اقتصادي ناخوالو اوناوړو دونه دپای ټکی کیږدي اوپه دې توګه دی دافغانانو جرړې پیخې وچې کړي او دنړیوالې ټولنې باور دی ورخپل کړي، نو هغه به نړیواله ټولنه هم وهڅوله شي اودافغانستان دخلکو هوډونداله په امنیتي ، اقتصادي ، فرهنګي اونورو ډګرونوکې په خپلو مرستونه دوام ورکړي اویرمټ به یې افغانستان له هره پلوه پرخپلو پښو ودروي

د مصطفی عمرزي په هانداو ((هڅود پور خرد))...

هرڅوک پرې پوهیږي خو د مقالې پیام دادې چې هر څوک دا مقوله په ځان باید عملي کړي لکه د مخه چې وویل شول دغه کتاب چې په بیلا بیلو اسلامي ، سیاسي ، اقتصادي او ادبي موضوعاتو د شیتو مقالو ترکیب دی هره مقاله یې دځانګړې بیان او پیغام درلودونکې ده چې د متن د اهمیت له پلوه ان څینې داسې مقالې هم یکې شته چې د بنې اسرا ئیلو قصه یې را پارولې او په ښاغلي ناصر پوریزیران یې نیوکه او ایراد کړی دی ، نوموړي په خپلو ټولو لیکنو او مقالو کې داسې لیکنه لړې چې د خپلو تر منځ د زینو مذهبي لساني او ورته نورو تعصباتو څرک ترې ولګیږي دغه کتاب په ۲۸۲ مخونو کې په ښکلې صحافت د ښکلا په څیرندویه موسسه کې د زرو ټوکو په تیراژ چاپ شوي دي **یعقوب امین**

قانون تدارکات عامه ومتحد المالها وبرای تمام داوطلبان واجد شرایط طوریکه درشرطنامه تعریف شده است راه اندازی خواهد شد.

یک مجموعه مکمل شرطنامه به لسان دری توسط داوطلبان علاقمند ذریعه یک درخواست تحریری بعد از پرداخت یک مبلغ غیر قابل بازپرداخت 500 افغانی تهیه خواهد بود شرطنامه ها در روز داوطلبی که تاریخ وزمان دران مشخص می باشد درحضور داشت نماینده گان داوطلبان وهیات موظف گشوده خواهد شد افرهای دیررسیده رد خواهد شد

اسعه رهنمای ها معاملات ومالکین تعمیر ها که خواهش قرارداد اترا داشته باشند ازنشر اعلان الی بیست ویک روز کاری جهت اخذ شرطنامه به مدیریت تدارکات معینیت تعلیمات تخنیکی ومسلکی واقع ده بوری عقب انستیتوت ملی موسیقی مراجعه نمایند تضمین افر در مجلس افرګشائی اخذ میګردد 5688

اعلان داوطلبی وزارت اطلاعات وفرهنګ

به نسبت کمبود بودجه خریداری مقدار 257,726 لیتر تیل دیزل ومقدار 160,000 لیتر تیل پطرول مورد ضرورت وسایط ، بخاریهای مرکز و موسسات مربوطه، مرکز ګرمی تعمیر وزارت و ریاست آرشیف ملی بابت سال 1394 به شرح ذیل تعدیل صورت ګرفت

تعدیل شماره 1

شماره	ماده	موجود	تعدیل شده
1	ماده 1.1 دستورالعمل برای داوطلبان	خریداری مقدار 257,726 تیل دیزل ومقدار 160,000 لیتر تیل پطرول.	خریداری مقدار 120,000 لیتر تیل دیزل ومقدار 76,968 لیتر تیل پطرول
2	ماده 21.7 دستورالعمل برای داوطلبان	تضمین آفر مبلغ 1,120,000 یک ملیون و یکصدوبیست هزار افغانی	تضمین آفر مبلغ 680,000 شش صد هشتاد هزار افغانی
3	شرایط ارزیابی بعدی (بند2 مادهٔ 38 دستورالعمل برای داوطلبان)	(الف) توانایی مالی: داوطلبان باید صورت حساب بانکی را که نمایانګر سرمایه نقدی به ارزش (6,000,000) شش ملیون افغانی باشد، ارائه نمایند) (ب) تجربه و ظرفیت تخنیکی: داوطلبان باید کاپی حجم کار کرده ګی خویش را به ارزش (44,000,000) چهل و چهار ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نمایند (ج) داوطلبان باید حد اقل کاپی یک قرارداد مشابه به ارزش(24,000,000) بیست و چهار ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نماید	الف) توانایی مالی: داوطلبان باید صورت حساب بانکی را که نمایانګر سرمایه نقدی به ارزش (2740000) دو ملیونو هفت صدو چهل هزار افغانی باشد، ارائه نمایند) (ب) تجربه و ظرفیت تخنیکی: داوطلبان باید کاپی حجم کار کرده ګی خویش را به ارزش (21,000,000) بیست یک ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نماید (ج) داوطلبان باید حد اقل کاپی یک قرارداد مشابه به ارزش(11,000,000) یازده ملیون افغانی را که در یکی از پنج سال اخیر تکمیل کرده باشد، ارائه نماید

داوطلبان واجد شرایط تعدیل شماره 1 مکمل را از ادرس که قبلا نشر شده بود بدست آورده میتوانند

افغان اعلانات

ایرویل ګمرک میدان هوایی کابل نمبر 61565872225 به اسم شرکت ARAO مفقود ګردیده از اعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

اداره مرکزی احصائیه تعداد 54 قلم فرمایشه باب وسایر تجهیزات دفتری مورد ضرورت خویش درسال 1394 قرارداد مینماید. اشخاص اعم از دولتی وغیردولتی که خواهش قرارداد اترا داشته باشند درخواست های خویش را ازنشر اعلان الی بیست ویک روز کاری بریاست مالی واداری واقع جاده مسعود بزرګ جوار هوتل ارزانا محتل ارګانهای محلی بسپارند شرطنامه ولست مشخصات تسلیم داده میشود قیمت شرطنامه مبلغ 500 افغانی میباشد. 5637

◆ ◆ ◆ ◆

اطلاعیه

وزارت احیاّ و انکشاف دهات(MRRD)

برنامه ملي انکشاف صنایع روستایي

(AREDP)

برنامه ملي انکشاف صنایع روستایي (AREDP) وزارت احیاء و انکشاف دهات یک مقدار وجوه مالي را از بانک جهاني غرض تطبیق پروژه هاي خویش بدست آورده و مصمم است تا یک قسمت از وجوه مالی بانک جهانی را غرض:

1. تهیه و خریداری 16,224 شانزده هزار و دو صد و بیست و چهار لیتر تیل دیزل برای دفتر ولایتی هرات.
2. تهیه و خریداری 10,946 ده هزار و نو صد و چهل و شش لیتر تیل دیزل براي دفتر ولایتي بلخ.
3. تهیه و خریداری 24,960 بیست و چهار هزار و نو صد و شصت لیتر تیل دیزل براي دفتر ولایتي ننګرهار.
4. تهیه و خریداری 9,840 نو هزار و هشت صد و چهل لیتر تیل دیزل براي دفتر ولایتي پروان.

با در نظر داشت روش تدارکاتي داوطلبي باز داخلی (National Open Tendering) عقد قرارداد و به مصرف برساند. ازینرو اسناد داوطلبي پروژه مذکور (Bidding Document) را در چهار بخش ترتیب نموده و ذریعه این اعلان به آګاهي تمام شرکت ها و موسسات خصوصي که در این راستا فعالیت داشته باشند میرساند تا براي اشتراک در داوطلبي اسناد مکمل آن را ازین اداره بدست بیاورند.

آخرین روز تسلیمي و آفرګشایی اسناد داوطلبي براي تهیه و خریداري تیل دیزل براي دفتر ولایتي هرات، بلخ و ننګرهار برنامه ملي انکشاف صنایع روستایي (AREDP) بتاریخ 01 فبروری سال 2015 که مطابق به 12 دلو سال 1393 ساعت 02:00 بعد از ظهر و جلسه قبل از آفرګشایی 21 جنوری 2015 مطابق به 01 دلو 1393 ساعت 02:00 بعد از ظهر تعین ګردیده

آفرګشایی اسناد داوطلبي و جلسه قبل از آفرګشایی در تالار جلسه دفتر مرکزی برنامه ملي انکشاف صنایع روستایي، وزارت احیاء و انکشاف دهات واقع سرک دارالامان، سرک تیلا باغ کابل افغانستان در اوقات فوق الذکر تعین ګردیده است

براي بدست آوردن معلومات بیشتر و اسناد مکمل داوطلبي میتوانید به آدرس ذیل مراجعه نمایید و نیز اسناد مکمل داوطلبي را از ویب سایت وزارت احیاء و انکشاف دهات (www.mrrd.gov.af) و ویب سایت خدمات بازسازي و انکشافي افغانستان (www.ards.gov.af) بدست آورید

آدرس کابل

دیپارتمنت تهیه و تدارکات

برنامه ملي انکشاف صنایع روستایي وزارت احیا و انکشاف دهات

ایمیل qais.aqaee@mrrd.gov.af

◆ ◆ ◆ ◆

قباله شرعی نمبر 2758/ 239 مورخ 1394/1/5 یک دربند حویلی واقع ده بوری سرای غزنی به اسم میرسیف الدین ولد میر صدر الدین مفقود ګردیده اعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

پارکینګ وسایط شهری واقع پل ارتل سمت شرق پارک جدید تفریحی ساحه ناحیه سوم به اجاره داده میشود

متشبثین خصوصی واشخاص انفرادی که خواهش قرارداد اترا داشته باشند درخواست های خویش را بریاست عواید شاروالی کابل سپرده وخود شان ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری مراجعه نمایند شرطنامه را ملاحظه کرده تضمین اخذ میګردد 5693

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت نمبر OA-11620151 به اسم ابراهیم ولد محمد اکبر مفقود ګردیده از اعتبارساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست معارف شهر کابل غرض تدریس شاګردان مکتب ابتدائیه دیوان بیګی به یک دربند حویلی که حداقل 21 اطاق ویا بیشتر از ان داشته باشد ضرورت دارد

اشخاصی که ساحه دیوان بیګی همچو تعمیر داشته باشند وطور کرایه بدهند درخواست های خویش را ازنشراعلان الی بیست ویک روز کاری به مدیریت عمومی تهیه وتدارکات ریاست معارف شهر کابل واقع سرای غزنی کارته چهار سپرده شرطنامه را ملاحظه نمایند 5691

◆ ◆ ◆ ◆

یک جلد پاسپورت کمپیوتری نمبر 00843154 به اسم محمد اشا زمان خیل ولد محمد نادر مفقودګردیده ازاعتبار ساقط است

◆ ◆ ◆ ◆

صری لعند یکصراده سوارنمبر 6428 شخصی خوست را خواهان تبدیلی رنګ لولادی به رنګ نقرئی ګردیده

اشخاص وموسساتی که با موترمذکور معامله داشته باشند از نشر اعلان الی مدت 3 روز به مدیریت ترافیک خوست اطلاع دهند

◆ ◆ ◆ ◆

ریاست صحت عامه ولایت لوګر یک دربند حویلی رهایشی عبدالحبیب ولد محمد نور را ملاحظه مبلغ 50000 افغانی برای مدت یکسال قرارداد مینماید

اشخاصی که دارای چنین حویلی داشته باشند وبکرایه کمتر بدهند درخواست های خویش را به مدیریت خدمات ریاست صحت عامه ولایت لوګر بسپارند شرطنامه را ملاحظه تضمین اخذ میګردد خود شان ازنشراعلان ( ) روز غرض افرګشائی حاضر ګردند 567

◆ ◆ ◆ ◆

موضوع تدارک یک دربند حویلی دارای 25 الی 30 اطاق در مربوطات ناحیه سوم شهر کابل معینیت تعلیمات تخنیکی ومسلکی وزارت معارف یک دربند حویلی که دارای 25 الی 30 اطاق باشد درمربوطات ناحیه سوم شهر کابل برای مدت یکسال مالی طور کرایه جهت لیلیه شاګردان لیلیه نسوان خویش طور قرارداد لازم است پروسه داوطلبی از طریق داوطلبی باز ملی طبق

(c) ketabton.com: The Digital Library

HEWAD DAILY

هیواد

سیاسي - اقتصادي ورځپاڼه

چهارشنبه د ۱۳۹۳ ل د مرغومي ۳ مه د ۱۴۳۶ ق د ربیع الاول لومړی، د 24/12/2014

په پروان کې د اوبو لګولو کانال بیا فعالیږي

پروان ولایت د اوبو لګولو کانال د هیواد د اوبو او برېښنا وزارت له خوا بیا فعالیږي. د پروان د اوبو لګولو د شبکو ... د پروان د ... رئیس ... [illegible] ... باختر

د افغاني- پیر او پلور

پرون له غرمې مخکې د کابل په شهزاده سرای کې افغاني د بهرنیو اسعارو په وړاندې په دې ډول معامله شوه

یو امریکایي ډالر پیرودل په 58:00 افغانیو	پلورل په 58/10 افغانیو	
یو انګلیسي پونډ پیرودل په 90/00 افغانیو	پلورل په 90/10 افغانیو	
یو یورو پیرودل په 71/10 افغانیو	پلورل په 71/20 افغانیو	
یو سعودي ریال پیرودل په 15/45 افغانیو	پلورل 15/50 افغانیو	
د اماراتو یو درهم پیرودل په 15/85 افغانیو	پلورل په 15/90 افغانیو	
زر پاکستاني کلداري پیرودل په 575 افغانیو	پلورل په 576 افغانیو	
زر هندي کلداري پیرودل په 935 افغانیو	پلورل په 940 افغانیو	
لو زر ایراني تومانه پیرودل په 16/60 افغانیو	پلورل په 16/70 افغانیو	

روی تعیین سرنوشت بخشی از زندانیان پلچرخی و توقیف خانه بگرام بحث شد

در جلسه مشترک نهادهای امنیتی و عدلی و قضایی که دیروز به ریاست معاون دوم ریاست جمهوری برگزار شد در باره تعیین سرنوشت بخشی از زندانیان در پل چرخی و توقیف خانه بگرام بحث شد. روز سه شنبه 2 جدی 1393 جلسه مشترک نهادهای امنیتی و عدلی و قضایی تحت ریاست قانونپوه سرور دانش معاون دوم ریاست جمهوری برگزار شد در مورد تعیین سرنوشت بخشی از زندانیان پل چرخی و هم چنین توقیف خانه بگرام که از سوی آمریکایی ها به حکومت افغانستان واگذار شده است بحث صورت گرفت و در هردو مورد فیصله های مشخص به عمل آمد. در این نشست معاون دوم رییس جمهور در مورد این بخش از زندانیان پل چرخی که مرتکب جرایم امنیتی شده اند اظهار داشت بخشی از زندانیان که هم اکنون در زندان پل چرخی وجود دارند باید هر چه عاجل در مورد آن ها رسیدگی لازم صورت گرفته و به قضایا خاتمه داده شود. وی افزود مهم ترین بخش از این افراد کسانی هستند که مشمول فرمان عفو شماره 62 رییس جمهور سابق شده اند ولی نهادهای امنیتی و هم چنین خارنوالی ملاحظات جدی در مورد آن ها دارند که باید این ملاحظات در مورد آن ها مد نظر قرار گیرد. پس از بحث و بررسی های همه جانبه و اظهارات اعضای جلسه فیصله به عمل آمد که در این مورد ملاحظات خارنوالی و نیز ملاحظات نهادهای امنیتی در باره هر فرد از کسانی که در چنین حالتی قرار دارند، مستند گردیده و دو باره به ریاست جمهوری ارایه گردد. هم چنین فیصله شد که به روند رسیدگی در مورد افراد دیگری که مرتکب جرایم امنیتی شده اند نیز که هم اکنون دوسیه آنها در محاکم ابتداییه و استیناف تحت دوران قرار دارند، سرعت بخشیده شود. هم چنین در جلسه فیصله به عمل آمد کسانی که تمام مراحل قضایی آن ها طی شده و محاکم ثلاثه نیز در مورد آن ها حکم کرده و مدت محکومیت شان را نیز سپری کرده اند، مطابق قانون از حبس رها شوند.

در این جلسه در مورد توقیف خانه بگرام که به تازگی از سوی آمریکایی ها اداره آن به حکومت افغانستان سپرده شده است نیز پس از بحث های همه جانبه فیصله به عمل آمد تا این توقیف خانه هم چنان به فعالیت خود ادامه داده و در اختیار وزارت دفاع ملی باشد و بلاک خاص پل چرخی که تا کنون در اختیار وزارت دفاع ملی بوده است مطابق قانون به وزارت داخله سپرده شود. هم چنین فیصله شد تا در مورد تعامل میان نهادهای امنیتی در مورد روند کاری توقیف خانه بگرام میان وزارت دفاع و وزارت داخله یک پروتوکل رسمی جهت قانونمند شدن اداره این توقیف خانه صورت گیرد. بر اساس یک خبر دیگر، به منظور بررسی وضعیت حقوقی مرکز ملی آموزش های حقوقی، امروز جلسه به ریاست قانونپوه سرور دانش معاون دوم رییس جمهور و با شرکت مسوولان ستره محکمه، لوی خارنوالی، وزارت عدلیه، انجمن مستقل وکلای مدافع، نماینده آن مرکز و سایر ادارات برگزار شد. معاون رییس جمهور گفت: هدف از بررسی وضعیت حقوقی این مرکز، بهبود امور قضایی، توسعه فعالیت این مرکز برای آموزش حقوقی به قضات، سارنوالان و وکلای مدافع می باشد که ایجاب می کند در جهت توحید آموزش های لازم حقوقی و مسلکی، تدبیر لازم روی دست گرفته شود. اعضای جلسه نظریات خویش را در مورد وضعیت حقوقی مرکز یاد شده، توحید برنامهٔ ستاژ و مدیریت مرکز ملی آموزش های حقوقی ابراز داشته و فیصله شد تا جلسه برای بحث و بررسی بیشتر با حضور نمایندگان ادارات ذیربط تحت ریاست سرپرست ستره محکمه برگزار شده و نتایج آن به معاون دوم رییس جمهور گزارش داده شود.

د افغان ځواکونو ترمنځ مطلقه...

ښځه کار واخلو خو موږ د هوایي ملاتړ له اړخه ستونزه لرو «له دي وړاندې ولسمشر محمد اشرف غني او د دفاع وزارت مقاماتو هم د امنیتي ارګانونو ترمنځ د همغږۍ نه موجودیت منلی و. افغان حکومت هم په دې باور دی چې د افغانستان په امنیتي ارګانونو کې ظرفیتونه شته، خو لازمه همغږي نه ده موجوده. کارپوهان هغه موضوع ته په اشارې سره وایي؛ که د امنیتي ارګانونو ترمنځ د پام وړ همغږي موجوده وي او د استخباراتي معلوماتو په اړه په خپل وخت سره اقدام وشي، نو تر ډېره به د وسلوالو مخالفینو د تروریستي او وله ییزو حملو مخه ونیول شي.

« د امنیت او ثبات د ټینګښت لپاره دې غوښ ګامونه...

او په دې لاره کې د یو پروګرام د ترلو یادونه وکړه او زیاته یې کړه چې په دې لاره کې د خلکو د همکارۍ رول ډېر رښتنه او اغېزمن دی. وروسته د ۲۰۹ شاهین او د ۲۰۷ ظفر قول اردوګانو قوماندانانو د خپلو روانو ستونزو او نیمګړتیاوو له په اشارې او د بادغیس، فاریاب، جوزجان او د سرپل د ولایتونو د امنیتي حالاتو په باب د معلوماتو په وړاندې کولو سره خپلې نظریې او پیشنهادونه غونډې ته وړاندې کړل او مطروحه مواردو ته یې د زیات دقت او پاملرنې غوښتنه وکړه. دوی د مواصلاتي لارو د پرانستلو، هیواد له ګاونډیو هیوادونو څخه د بریښنا د لیږدولو د مزو د امنیت د تامینولو په اړوند د جمهوري ریاست لومړي مرستیال ته ډاډ ورکړ په دې غونډه کې دغه راز د ملي دفاع او د کورنیو چارو د وزارتونو او د ملي امنیت د لوی ریاست سرپرستانو له دغه پروګرام څخه د خپل ملاتړ په ترڅ کې د اوامرو د اجرا کولو په لاره کې تیارۍ څرګند کړې. د غونډې په پای کې د جمهوري ریاست لومړي مرستیال د دغې طرحې د ارزښت او تطبیق په باب د ټینګار په ترڅ کې څرګنده کړه چې د دغه پروګرام په عملي تطبیق سره به په شمال کې له دولت څخه د ملاتړ بهیر زیات شي او تر څو به په دغو سیمو کې د ښو پایلو شاهد وو. غونډې وټاکله چې لول امنیتي مرکزونه دې سر له سبا څخه د ملي دفاع په وزارت کې د دغه کار د تحقق لپاره په خپلو کارونو پیل وکړي او شریک یې کړي. باختر

برنامه معرفت باپولیس ازسوي...

کثر یک توطیه بزرگ از سوی دشمنان این کشور بود که تروریستان درمقابل نیروهای امنیتی ها ناکام ماندند. لیلما احمدی عضو مجلس سنا و محمد احسان ضیا فعال جامعه مدنی نیز درصحبت های شان از توانایی و شجاعت پولیس ملی صحبت نموده و برنامه معرفت با پولیس را یک اقدام نیک تلقی کردند. دراخیر مدال صلح براي پدر میرافغان افسر که چند روز قبل مانع یک انتحاري درکابل شد و به پدر محمد مصطفی تفویض شد. برنامه معرفت با پولیس براي چهار روز درنظر گرفته شده در خلال این چهارروز برنامه هاي با شرکت فعالان جامعه مدني مردم عوام نمایندگان در شوراي ملي و اهل رساله ها برگزار خواهد شد که درآن تاثیري پذیري پولیس برجامعه مسایل حقوقي و کارنامه هاي پولیس بحث خواهد شد. باختر

نړیوالو ورځپاڼو ته کتنه

ایا پاکستان به د طالبانو پرضد راپورته شي؟

انګلستان چاپ، ابزرور Observer ورځپاڼې «ایا پاکستان به وکړای شي چې د پېښور له پېښې وروسته د طالبانو پر ضد راپورته شي؟» تر سرلیک لاندې یو مطلب خپور کړی او په یوه برخه کې یې د دیني عالمانو پرضد چې وسله والو ته خواله خلکو په وله ییزو وژلو لاس پورې کړي، اعتراض کړی او څرګنده کړې ده، چې هم چې پاکستان کې د دیني عالمانو پرضد اعتراضونه سابقه نه لري، خو دا به وليدل شي چې د پاکستان دولت څومره لیوال دی چې د خلکو دا قهر او غوسه په یوه بدلون یا عمل بدله کړي. ابزرور زیاتوي، د ...

ابزرور وړاندې لیکي، په پاکستان د غم فضا خپره ده. د څلورشنبې په ورځ د پېښور پېښې په اړه د لویو عالمانو د راپورته کېدو له امله ... [illegible]

وړاندې لیکي: حقاني او رښتني ځواب نه دی. په پاکستان کې د دیني عالمانو پرضد له دولت سره سره، د پاکستان دولت ته ... د خلکو دا غوسه د یوه بدلون او یا عمل پیل ... Foreign Affairs خپرونې هم د طالبانو او پښتو ... پرضد د پاکستان د دولت د یوه عمل ... [illegible]

... خپرونه لیکي: د دې او نورو زیاتو لیکونو او ګواښونو سره، د پاکستان دولت د تحریک طالبان د دلې د له منځه وړلو لپاره هیڅ نه دی کړي

له ۲۰۱۴ وروسته امریکا خپل سري عملیات...

په دې وروستیو کې د امریکا د دفاع وزارت چارواکو ویلي، چې بوازې هغه طالبان به په نښه کوي، چې دوی او افغان ځواکونو ته ګواښ وي. د امریکا د دفاع وزارت ویاند جان کربي ویلي، که څېرې د طالبانو مشرملامحمد عمر هم دوی ته ګواښ پېښ نه کړي، نو دوی یې هدف نه ګرځوي. جان کربي ویلي، طالبان به دوو برخو وېشل شوي، چې، جنګي او غیرجنګي ډلې دي. ده ویل، هغوی چې پرموږ حملې کوي، موږ به یې هم نه پرېږدو، خو هغوی چې جنګ نه کوي، موږ هم ورسره کار نه لرو. ترډې مخکې نورو امریکایي چارواکو هم دې ته ورته څرګندونې کړې وې، خو د امریکا ولسمشر بارک اوباما ویلي و چې په افغانستان کې پاتې کېدونکي امریکایي پوځیان به پرځو وسله والو طالبانو بریدونو ته دوام ورکړي چې پرافغان امنیتي ځواکونو حملې کوي. په ورته وخت کې بیا په ولسي جرګه کې د نړیوالو اړیکو کمیسیون وایي، امریکا د افغان ولس ګټو ته ژمنه ده، دوی وایي امریکا په افغانستان کې هغه اهداف چې غوښتل یې ترلاسه کړي. ددغه کمیسیون رییس عبدالقادر خالقي وایي، امریکا باید، ټول هغه وسله وال یې تویېره په نښه کړي چې د افغان حکومت پر وړاندې امنیتي ستونزې جوړه وي «کله چې د امریکا شخصي ګټې په خطر کې وي نو افغانستان ته راځي او ویل به یې چې له وسله والو سره باید جګړه وشي او بل یې چې شخصي ګټې یې کې نشته دوی وایي چې خپلې طالبان زموږ دښمنان نه دي دا په دې معنی چې دوی اول او اوس هم له افغانانو سره دوه مخي سیاست کوي» امریکا غواړي چې په افغانستان کې ۱۰۸۰۰ پوځیان پرېږدي، چې افغان امنیتي ځواکونو ته روزنه او مشورې ورکړي. د سیاسي چارو یو شمیرافغان کارپوهان سپارښتنه کوي چې امریکا باید له افغانستان سره د امنیتي او دفاع سند په اساس خپل مسوولیت ادا کړي. دوی وایي، امریکایي چارواکي باید له خپلو ژمنو سره سم افغان ځواکونه وروزي او د دې ځواکونو تجهیزاتو ته هم پام وکړي.

د افغان ځواکونو، تجهیز د روزنې په پرتله...

له لسو ورځو راهیسې د مخالفینو او افغان ځواکونو ترمنځ جګړه روانه ده. موریس بوځیمز د پکتیکا د یحیی خیلو او د پېښور د پوځ پر یوه ښوونځي وروستیو حملو ته په اشارې وایي، چې د تروریزم د ځپلو لپاره د افغانستان او پاکستان همکاري ډېره مهمه ده. «د ملي وحدت نوي حکومت له ګاونډیو هیوادونو سره د معاملو په بهیر پیل کړې دي، د پکتیکا او پېښور وروستیو خونړیو پېښو له په ګډو افغانستان او پاکستان باید یو د بل په وړاندې د ترورولو د لګولو لوبه پای ته ورسوي، دې پېښو ته په ګډو باید دواړه هیوادونه مخکې ولاړ شي، زما په ګومان دواړه هیوادونه اوس د پخوا په پرتله یو له بل سره نږدې شوي». د افغان امنیتي ځواکونو د تجهیز ژمنې له دې وړاندې امریکایي چارواکو هم کړې او د افغانستان دفاع وزارت د هوایي ځواک کمښت د امنیتي ځواکونو مهمه خلا بللې ده. څېړونکي وایي، که چېرې امریکا او ناټو په دې برخه کې کړې ژمنې ژرعملي نه کړي، له ۲۰۱۲ کال وروسته به د افغانستان د سرحدونو بشپړه دفاع افغان ځواکونو ته سخته وي

یو انس سره زر په ۱۱۷۸ ډالره وړاندې کیږي

په نړیوالوبازارونوکې پرون یو انس سره زر په ۱۱۷۸ ډالره وړاندي شول. د پښتني بانک د سره زرو د مارکیټ یوه پلورونکي قاهرخان ددغه خبریه تاییدولو سره وویل: اوس د کابل په بازارونوکې یو ګرام مصري سره زر په ۲۳۵۰ افغانیو، کویتي په ۲۲۰۰ افغانیو، سنګاپوري په ۱۶۵۰ افغانیو او یو ګرام په ۲۳۰۰ افغانیو، بحریني په ۲۰۰۰ افغانیو، عربي په ۱۹۰۰ افغانیو، ایراني روسي سره زر په ۱۴۵۰ افغانیو پلورل کېدل. باختر

بهرني لنډ خبرونه

په شمالي کوریا کې انټرنیټ ته لاسرسی بیا پیدا شو

په شمالي کوریا کې انټرنیټي خدمتونه په ټپه له دریدلي حالته وتلي او انټرنیټ ته یو ځل لاسرسی پیدا شوی دی. یوه امریکایي کارپوه هم ویلي، چې په شمالي کوریا کې تر څو ساعتونو انټرنیټي پرې کېدو وروسته اوس تر یوه حده انټرنیټ فعال شوی دی په شمالي کوریا کې انټرنیټ ته لاسرسی په بشپړه توګه قطع شوی و. انټرنیټ ته لاسرسی څو ورځې وروسته تر هغه غوڅ شوی، چې امریکا پر پیونګ یانګ تور پورې کړ، چې پر امریکایي سوني پیکچرز شرکت یې انټرنیټي بریدونه کړي دي. د امریکا ولسمشر بارک اوباما ددغه برید پروړاندې د مناسب غبرګون ښودلو ژمنه کړې وه. خو امریکایي چارواکو په شمالي کوریا کې د انټرنیټي خدمتونو د قطع کېدو په چاره کې د امریکا د احتمالي دخالت په اړه نه څه ویلو نه دي کړي. د ټکنالوژۍ په برخه کې ستونزې یا انټرنیټي برید په شمالي کوریا کې د انټرنیټ د قطع کېدو لامل ګرځېدلی شي

چین هم انټرنیټي بریدونه غندي

چین د هالیوډ فلمونو د جوړولو پر ستودیو «سوني پکچرز» د «هیکر» یا انټرنټي بریدګرو له لوري سره انټرنیټي بریدونه غندلي دي. د امریکا د بهرنیو چارو له وزیر جان کېري سره د خبرو پر مهال د دغه چینایي سیال وانګ یي ویل چې هیواد یې د انټرنیټي حملو او انټرنیټي ترهګرۍ هر ډول غندنه کوي. خو په دې بیانیه کې د شمالي کوریا یادونه نه ده شوې. امریکا د دغو برید په پر شمالي کوریا چولې او د «نیویارک ټایمز» په حواله له چینه یې مرسته غوښتې ده ویل شوي چې له چین سره همکاري مهمه ده ځکه د شمالي کوریا ټولې مخابراتي اړیکې د چینایي شبکو له لارې تېرېږي. «سوني پکچرز» د هیکرانو د دغه برید او د امریکا پر سینماګانو د بریدونو تر ګواښونو وروسته د هغه فلم له بېکاره کولو څخه ډډه وکړه چې پکې د امریکا د استخباراتي شبکې «سي آی اې» ژورنالیستانو ته ګومارل کېږي چې د شمالي کوریا واکمن کیم یونګ اون ووژني. شمالي کوریا د دغه انټرنیټي برید مسوولیت نه مني او د غچ اخیستو ګواښ یې کړی

کردان په عراق کې د پرمختګ په حال کې دي

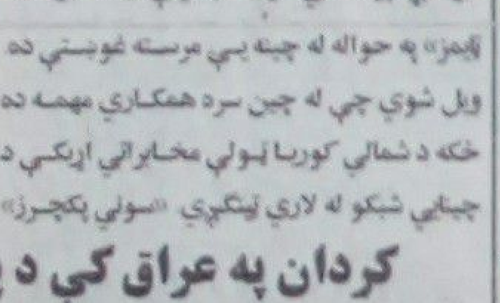

د عراق په شمال کې له «اسلامي دولت» ډلې سره د جګړې په ترڅ کې کردي ځواکونه د سنجار ښار چې له ستراتیژیکي پلوه ډېر مهم دی، د بېرته نیولو په حال کې دي. د کردانو مشر مسعود بارزاني د دغې سیمې د لیدنې پرمهال وویل چې دوی د سنجار زیاتره سیمه نیولې ده. د هغه په خبره د «اسلامي دولت» ډلې پر ضد د نړیوال ائتلاف له خوا ملاتړ خپله اغېزه ښوولې او برياوې یې لرلې. د امریکا هوايي ځواکونه له څو میاشتو راهیسې د اسلامي دولت ډلې پر مورچلونو بمباري کوي

الباجي قائد السبسي د تونس ولسمشر شو

د تونس د ټاکنو عالي کمېسیون اعلام وکړ، چې الباجي قائد السبسي د تونس ولسمشرۍ ټاکنې وګټلې. د «نداء تونس» دغه مشر د ټول ټال رایو ۵۵،۶۸ سلنه وګټلې. د «النهضت» ګوند مشر راشد الغنوشي السبسي ته د بریا مبارکي ویلې ده. د السبسي ټاکنیز سیال او مخکني لنډمهالي ولسمشر منصف المرزوقي په هیواد کې له تلویزیوني د ډېټ کولو غوښتنه کړې ده په تونس کې د ولسمشرۍ ټاکنو د دویم پړاو رای اچونې تر بشپړ وروسته، السبسي په ټاکنو کې ورا د مخه خان ګټونکی اعلان کړ. خو ټاکنیز سیال منصف المرزوقي وایي، تر اوسه رسمي پایلې لا نه دي اعلام شوې. د تونس د ټاکنو کمېسیون له خپلو جرګه ګیو راټولې خبرونه وایي، السبسي ۵۴ سلنه رایې ګټلې، خو لاهم د رای شمېرنې بهیر روان دی او وروستۍ رسمي پایلې تر اوسه نه دي اعلام شوي. دغه کمیسیون دا هم ویلي، چې په دویم پړاو ټاکنو کې د خلکو ګډون ډېر و په تونس کې وګړي د ولسمشر د ټاکلو لپاره په دویم پړاو ټاکنو کې رایې اچوي، چې دا د دغه هیواد په تاریخ کې لومړۍ دیموکراټیکې ټاکنې ګڼل کېږي په رواني ټاکنو کې نږدې ۵،۳ میلیونه تونسي وګړي د رای اچونې حق لري

ایران په کورونو کې د بهرنیو مېرمنو کارکول ممنوع دي

د ایران د کار او ټولنیزو چارو وزارت ویلي، د استوګنې په کورونو کې د بهرنیو مېرمنو، په تېره بیا د فلیپیني ښځینه خدمتګارانو کار کول ناقانونه عمل دی. ددغه وزارت د بهرنیو وګړو په کار ګومارلو مدیر علي اقبالي ویلي، په ایران کې فلیپیني یا د نورو هیوادونو مېرمنو ته د کار اجازه نه ده ورکړل شوې او وایي «که په کورونو کې د خدمتي په عنوان پر کار وګومارلې شي، له سرغړونکو سره به قانوني چلند وشي» نوموړي خبرداری ورکړ، هغه کسان چې بهرنۍ مېرمنې په کورونو کې په کار وګوماري قضایي مراجعو ته به معرفي شي. د بهرنیو وګړو په کار ګومارلو مدیر دا څرګنده کړه چې د بیا بیا تکرار په ترڅ کې به هغه کسان چې بهرنۍ مېرمنې په کورونو کې په کارګوماري له ۹۱ تر تر ۱۸۰ ورځو پورې زنداني شي. فلیپیني چارواکي اټکل کوي چې شاوخوا ۲ میلیونه وګړي یې په منځني ختیځ کې په کار بوخت دي.

له بهرنیو منابعو څخه

Dr : Shamsulhaq Aryanfar, Head of Govt. Dailies

Editor –in-chief: Ahmad Zalmai Shahbaz
0700078578

Deputy: Shah Wali "Qarar"

دورځپاڼي دویش څانګه
۰۷۰۷۹۶۰۱۷۱ ۰۲۰۲۳۰۰۳۳۷

چاپخای د آزادي مطبعه

کتونکې ډله

- سیدیوسف شریفي
- محمد صادق قلندري
- میر محمدي عزیزي
- اصغر بني

دورځپاڼو رئیس دکتورشمس الحق آریان فر	۰۷۹۹۳۲۵۸۵۰
امر او مسوول مدیر احمد زلمی شهباز	۰۷۰۰۰۷۸۵۷۸ ۰۲۰۲۳۰۲۱۳۰
مرستیال شاولي قرار	۰۷۹۹۳۱۴۵۰۶ ۰۲۰۲۳۰۲۱۲۹
سرپرست مسوول سکرتر شیرمحمد نظری	۰۷۷۲۰۳۶۷۱۵
ډیزاین احسان الله یحیی	۰۷۹۹۵۶۶۲۸۵

برېښنالیک hewad1948@yahoo.com

د ورځپاڼو وېب سایت www.dailies.gov.af

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library